

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ЧОТИРНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцять перша

Стенограма пленарного засідання
13 січня 2026 року

Київ 2026

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ЧОТИРНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцять перша

Стенограма пленарного засідання

13 січня 2026 року

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Вівторок, 13 січня 2026 року)

Частина тридцять перша

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...6
Заяви депутатських фракцій і груп	...12
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...14
Прийняття Закону України «Про основні засади житлової політики»	...15
Прийняття рішення про запрошення на пленарне засідання Верховної Ради України 13 січня 2026 року Малюка В.В. та надання йому слова для представлення звіту про діяльність	...21
Прийняття рішення про відставку міністра оборони України Шмигала Д.А.	...22
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про відставку Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра цифрової трансформації України Федорова М.А.»	...30
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про звільнення Малюка В.В. з посади Голови Служби безпеки України»	...35
Відхилення проекту Постанови Верховної Ради України «Про призначення Шмигала Д.А. на посаду Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра енергетики України»	...42

Голосування пропозиції про зміну черговості розгляду питань
порядку денного

...56

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
13 січня 2026 року, 12 година 11 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Добрий день, шановні народні депутати! Переходимо до роботи. Прошу зайняти свої місця. Нагадую, здійснюється пряма трансляція нашого засідання.

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву у пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

За парламентською традицією я пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні колеги, триває дванадцятий рік збройної агресії російської федерації проти України та четвертий рік, як наша держава мужньо протистоїть повномасштабному вторгненню. Сьогодні російська федерація вкотре здійснила комбіновану ракетно-дронову атаку по всій території України. Рашисти цілять у домівки мирних людей та об'єкти життєзабезпечення. На превеликий жаль, є загиблі та поранені. Висловлюємо щирі співчуття рідним і близьким загиблих, бажаємо якнайшвидшого одужання всім постраждалим.

Попри все український народ залишається непохитним, і ми з глибокою повагою схилиємо голови перед мужністю та самопожертвою Сил безпеки і оборони України, перед самовідданістю рятувальників, медиків, волонтерів і кожного, хто щоденною працею та відвагою захищає Україну та її народ.

Вшануймо хвилиною мовчання світлу пам'ять усіх захисників і захисниць, які віддали своє життя за нашу свободу, за право жити на своїй землі, а також безневинних мирних громадян, зокрема дітей, чії долі були обірвані російською агресією. Світла і вічна пам'ять!

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні народні депутати, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися надати кожному з уповноважених представників депутатських фракцій і груп до 3 хвилин на виступ.

Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи.

Степан Іванович Кубів, депутатська фракція «Європейська солідарність».
Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Петру Олексійовичу Порошенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Порошенко Петро Олексійович. Будь ласка.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, сьогодні у нас надзвичайно важливий день. Сьогодні парламент має прийняти рішення щодо майбутнього нашої держави. Сьогодні парламент має шанс повернути собі суб'єктність. Сьогодні парламент має шанс зробити вагомий крок для формування уряду національної єдності, для «деермакізації» і «деміндізації» країни. Це звучить особливо важливо на фоні стану, який є в Києві і в країні.

Хочу наголосити, що небо країни відкрито не тільки через вдосконалення росією засобів нападу, а й через корупцію, підтверджену «плівками Міндіча». Корупцію не тільки в енергетиці, не тільки в оборонці, коли країна залишилася без озброєння та ППО, а й у Верховній Раді, бо є чергові докази конвертів, які заносяться народним депутатам. П'ятьом депутатам висунуті звинувачення в корупції, отриманні хабарів.

Зараз як ніколи необхідно прийняти низку важливих законів. Це зміни до бюджету, які виключають із кошторису фінансові потоки, на яких наживалися «ермаківці». Це передача фінансових ресурсів Збройним Силам замість єдиного марафону, комунікаційних стратегій, хабарів, які роздають суспільству на етапі підготовки виборів.

Парламент має ще раз заявити, що вибори можливі лише після того, як буде зупинена війна. В іншому разі результати цього псевдоголосування не визнає ніхто. Але всі ми зараз маємо сконцентруватися насамперед на армії, на мові, на вірі, на ЄС і НАТО. І це має об'єднати парламент і країну, а не хабарі. Ми маємо відновити довіру суспільства і партнерів до України.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Колтуновичу Олександрю Сергійовичу, депутатська група «Платформа за життя та мир».

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Перше, на що ми звертаємо увагу, – це енергетика та комунальна сфера як беззаперечний базис виживання десятків мільйонів українців. Звертаємо увагу Кабінету Міністрів України на неналежну, негативну і вкрай погану динаміку щодо відновлення енерго-, тепло- та водопостачання насамперед у містах-мільйонниках та інших містах України, які постраждали від обстрілів. Тому вже на цьому пленарному тижні ми пропонуємо Кабінету Міністрів України запропонувати ті проекти законів, які допоможуть максимально врегулювати катастрофічну ситуацію, що склалася у комунальній сфері та паливно-енергетичному комплексі в цілому.

Наша група вкотре звертає увагу Кабінету Міністрів України на той факт, що необхідно забезпечити мораторій на відключення від комунальних послуг побутових споживачів, що мають заборгованість за житлово-комунальні послуги. Ця цифра на сьогодні становить 106 мільярдів гривень, дану проблематику необхідно розв'язувати. Це перше.

Друге. Вже розпочався 2026 рік. Ми чекаємо на урядову програму з відновлення та структурної перебудови економіки України. На сьогодні ми бачимо ту негативну динаміку, яка склалася у промисловості, зовнішній торгівлі, в агропромисловому комплексі та багатьох інших секторах господарського комплексу України. Ми бачимо всі негативні тенденції, які, на наш погляд, необхідно вирішувати.

Боргова політика на сьогодні показує, що покриття дефіциту бюджету можливе лише за рахунок внутрішніх і зовнішніх займів. Нова структурна економічна перебудова забезпечить диверсифікацію цих коштів і ресурсну спроможність бюджету України.

Не можу не звернути увагу, що в минулому році уряд України, зокрема Мінфін, позичив нову позику – залучив 66 мільярдів доларів, із яких 13 мільярдів доларів – облігації внутрішньої державної позики. Це надзвичайно велика цифра, яка призводить до суттєвого збільшення гарантованого державою боргу, який перевищує обсяг валового внутрішнього продукту України.

І третє, на що я хочу звернути увагу, – соціально-економічний блок. Незважаючи на підтримку соціальних ініціатив щодо збільшення соціальних стандартів і мінімальної позначки, на фоні девальвації та інфляції все це нівелює соціальні стандарти. Тому, на наш погляд, девальвація національної грошової одиниці та інфляція попри дезінфляцію у 8 відсотків, безумовно, обнуляє реальні доходи населення. У даному разі нам необхідно стримувати ці показники. Загалом чекаємо від уряду нових проектів законів, норми яких забезпечать структурну перебудову економіки, що дозволить сформувати ресурсну...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гнатенко, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

ГНАТЕНКО В.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 49, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні присутні! Сьогодні Україна демонструє всьому світу, що ми не просто обороняємося, а думаємо про майбутнє. Просування по мирному треку відчутні. Українська позиція залишається чіткою і зрозумілою. Мир потрібен з гарантіями безпеки та збереження нашого суверенітету.

Показово, що все чіткіше формується бачення повоєнного відновлення нашої держави. Плани інвестування до 800 мільярдів доларів у відбудову України – це не абстрактні цифри, а сигнал впевненості в нашій державі. Маємо надію на подальше підписання ключових документів між президентами України та США на полях давоського форуму. Наше завдання як парламенту підтримати цей курс, забезпечити політичну стабільність і надалі не зруйнувати довіру, яку так важко виборюють наші захисники.

Але є й те, з чим ми не маємо права миритися. Безгосподарність і управлінська розгубленість окремих чиновників, незлагодженість дій, суперечлива інформація, відсутність чітких алгоритмів – все це занадто дорого обходиться всім нам. Пункти незламності мають повноцінно працювати, а не існувати просто на папері, резервні системи живлення повинні бути задіяні повсякденно, комунальний транспорт має функціонувати навіть у кризових ситуаціях, сніг – це не криза. Потрібен порядок, відповідальність і контроль за кожним із нас.

Я мажоритарник з Донеччини. Усі знають, що відбувається сьогодні в Дружківці, Краматорську і Слов'янську. Малий бізнес з цих територій звернувся до мене. Підприємці евакуювалися з територій активних бойових дій, залишили приміщення, фактично втратили можливість працювати, але попри це вони продовжують отримувати рахунки за опалення і комунальні послуги. Я офіційно звернувся до голови Донецької обласної військової адміністрації з проханням розібратися із цією ситуацією. Постановою Кабінету Міністрів № 206 забороняються штрафи і пені, але сама проблема нарахування боргів нікуди не зникла. За тепломережі (обласні комунальні підприємства) піклуються голови обласних військових адміністрацій, а як виживатиме місцевий бізнес на місцях, нікого не цікавить. Це називається гра в одні ворота. Саме через таке ставлення до бізнесу після закінчення війни в багатьох випадках люди не планують повертатися на рідні території. І тут виникає принципове питання пріоритетів. Кошти в обласних адміністраціях є, але замість підтримки бізнесу і людей керівники часто погоджуються на премії, надбавки і другорядні виплати. Хоча ці ресурси могли б піти на опрацювання та збереження прифронтового бізнесу, малих ФОПів, які працюють під кулями, тримають економіку громад і в цілому держави. Допомогати таким підприємцям – це не пільга, це наш обов'язок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Рік новий, а корупція та розкрадання нікуди не зникли. 29 грудня Сіверськодонецька міська військова адміністрація повідомила про придбання комплексу «Лісова дача» на Закарпатті. Витратили на цей об'єкт понад 30 мільйонів гривень. Зараз в руках я тримаю оголошення щодо продажу цього об'єкта. Весною минулого року його продавали за 400 тисяч доларів, тобто за 16 мільйонів гривень, а Сіверськодонецька міська військова адміністрація купує рівно вдвічі дорожче.

Що таке «Лісова дача»? Це готелі з басейнами неподалік від річки, з власними альтанками для відпочинку. Поруч з «Лісовою дачею» є школи, лікарні, дитячі садки, робота? Нічого немає. За 20 кілометрів від села Верхні Ремети є найближчий великий населений пункт Берегове. Сам комплекс «Лісова дача» розташований навіть не в селі, а в парковій зоні за селом. Це що, чиновники купили цей об'єкт для себе, щоб проводити гучні вечірки, корпоративи і купатися в басейні?

За 5 хвилин я знайшов оголошення про продаж цього готелю. На рівному місці ми бачимо розкрадання на суму 16 мільйонів гривень. Завтра потратять ще стільки ж начебто на ремонт цього об'єкта, а по факту все знову буде розкрадено. Це повторення випадку щодо придбання покинутого табору «Дружба» на Кіровоградщині, за який переплатили в два рази більше, а по факту купили просто розвалюху. Вже два роки триває розслідування в кримінальному провадженні. І де результат? Його немає.

Сіверськодонецька громада окупована вже три роки, але чиновники мають бюджети на сотні мільйонів гривень, які просто нещадно «пилять». Тому я з трибуни Верховної Ради України звертаюся до правоохоронних органів, Кабінету Міністрів України з проханням терміново розпочати кримінальне провадження щодо придбання комплексу «Лісова дача» та притягнути всіх винних у розкраданні бюджетних коштів до кримінальної відповідальності. Досить знущатися над переселенцями! Люди втратили все, але їх продовжують обкрадати.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Іванович Батенко, депутатська група «Партія «За майбутнє».

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні колеги! Шановна українська громадо! Спеціально дочекавшись великих морозів, росія знову показує нам і всьому світу, як може

скаженіти, начебто прагнучи миру, щодня наносячи ракетно-дронові удари по українських мирних містах та запустивши балістичну ракету «Орешнік» по місту Львову, що поки представляє собою велику імітацію, свідомо йдучи на ще більшу ескалацію в цій війні. Ми переживаємо, мабуть, один із найважчих періодів за час повномасштабного вторгнення. І, можливо, це найтемніша ніч перед світанком.

Хочу нагадати, сьогодні 1420-й день цієї війни. Це на два дні більше ніж тривала війна СРСР з нацистською Німеччиною. Жахлива цифра, яка немислима в умовах цифрових інновацій, ери штучного інтелекту, науково-технічного прогресу. Важко не погодитися з тим, що цю війну росія не виграла. Адже якщо за 1418 днів Червона армія дійшла до Берліна, то нинішня російська не може взяти навіть Куп'янськ. Росія намагається взяти Україну виснаженням, що демонструє щодня і щоночі, хоча сама стоїть перед крахом власної економіки через достатньо жорсткі санкції. Тому для західного світу в цей критичний момент як ніколи важливо продовжувати санкційну політику щодо російського агресора, боротися з тіншовим флотом, як це почали робити американці і мають намір чинити британці. Повалення Мадуро і, можливо, очікуване повалення режиму Хаменеї в Ірані насправді можуть наблизити мир в Україні, бо усіх диктаторів має чекати неминучий крах, однакова доля.

Сьогодні, колеги, у нас непростий кадровий день, і ми будемо здійснювати певні ротації у важливих міністерствах, у Кабінеті Міністрів України, які, сподіваємося, повинні не послабити, а посилити оборонний блок в країні. І зараз усім нам треба пам'ятати про солдата, відчувати його потреби. Людське ставлення до тих, хто сьогодні обороняє і воює в нестерпних умовах як ніколи має не лише гучно звучати з вуст чиновників і депутатів, а й бути відчутним на лінії зіткнення і в тилу. Тому додаткова фінансова підтримка військових нам вкрай потрібна, і це першочергове питання, яким сьогодні повинен займатися парламент.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Костенко, депутатська фракція «Голос».
Наталія Піпа. Будь ласка.

ППА Н.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 115, Львівська область, політична партія «Голос»). Добрий день, дорогі українці! Російська мова – мова ворога. Публічне використання мови ворога є ознакою його підтримки. Я хочу дуже просити колег у цьому залі це почути, а також подякувати журналістам, які показали реальність, в якій ми живемо. Те, що сьогодні в столиці, в Києві, існувала школа, де не співали гімн України, не проводили хвилину мовчання, а співали гімн росії, використовуючи мову ворога, є показником нашої спроможності.

Ми маємо великого ворога, чисельність якого зовні становить 140 мільйонів, але і всередині ми не дали йому повністю ради. У мене вже

є звернення щодо таких випадків у Сумській, Чернівецькій, Рівненській, Волинській областях, це, на жаль, не поодиноким випадком, а системне явище. У зв'язку з цим я зареєструвала законопроект [№ 14361](#), яким забороняється мова ворога в закладах середньої освіти, зокрема приватних. Такі школи не зможуть існувати, якщо в освітньому процесі буде повністю заборонена мова агресора.

Ми розуміємо, що це тільки верхівка айсберга. Такі школи розповсюджують інформацію, що сьогодні всі в країні мерзнуть, не мають достатньо світла і тепла, що наші військові мерзнуть в окопах замість того, щоб бути зі своїми сім'ями, що ми зустрічаємо похоронні процесії.

Тому, щоб перемогти зовнішнього ворога, нам треба перемогти внутрішню ліню. Я звертаюся до ДАСУ, СБУ, Міністерства освіти і науки з тим, щоб спільними зусиллями припинити діяльність таких шкіл. У сфері дошкільної освіти мова агресора заборонена повністю. Своім законопроектом № 14361 я пропоную заборонити її в приватних закладах освіти, що на сьогодні, на жаль, дозволено. Також пропоную всі парафії так званого ПЦУ московського патріархату повністю перевести в інші конфесії. Нагадаю, що в статуті цієї церкви чітко написано, що вони підкоряються державі, яка здійснює геноцид над українцями.

Ще раз дякую журналістам і закликаю кожного реагувати на прояви публічної підтримки ворога. Російська мова вбиває нас з 1654 року і продовжує це робити. Але ми прорвемося, перейдемо і цю зиму, перейдемо цю війну.

Слава Україні!

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Борзова передає слово Данилу Олександровичу Гетьманцеву, депутатська фракція «Слуга народу». Я правильно розумію? Після цього ще фракція «Батьківщина», потім виступи від фракцій і груп замість оголошення перерв та перехід до розгляду законопроектів.

Будь ласка, Даниле Олександровичу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні друзі, це перше пленарне засідання у 2026 році, тому час визначити пріоритети на 2026 рік. Безперечним пріоритетом є безпека і оборона, однак на перших місцях є й інші пріоритети

Соціальна справедливість. У 2026 році маємо розпочати і провести пенсійну реформу, зокрема забезпечити коефіцієнт заміщення заробітних плат пенсіями на рівні 40 відсотків і більше, а не так, як є зараз, забезпечити реальну, а не номінальну індексацію та збільшення пенсій і скасування кланових пенсій.

Друзі, 200 днів (!) комітет не може внести в зал законопроект про скасування кланових прокурорських пенсій. Чому? Хто перешкоджає? Комітет розглянув і рекомендував до розгляду в залі.

Законопроект [№ 14191](#) про сім'ї з дітьми з інвалідністю (дякую комітету за підтримку) також маємо розглянути і швидко прийняти.

Ветеранська політика також є пріоритетом і зараз, і після війни.

Врешті, ми маємо переглянути прожитковий мінімум. Треба забезпечити реальний, а не номінальний прожитковий мінімум у державному бюджеті, і від нього вже здійснювати всі соціальні виплати.

Далі справедливість в економічному вимірі. Детінізація і антикорупція тісно взаємопов'язані. Це і встановлення рівних умов господарювання для бізнесу, і дешеві гроші, яких так потребує сьогодні бізнес, і вигідне кредитування, і розвиток фондового ринку (ми вітаємо зміну керівництва Національної комісії з цінних паперів, розраховуємо на те, що нове керівництво буде більш вдалим у врегулюванні цих відносин), і страхування військових ризиків (програму вже запущено), і сприяння інвестиціям. Але найважливіше з усього цього – це справедливий і стійкий мир, який ми маємо забезпечити у 2026 році. Він можливий лише, якщо будуть відповідні гарантії. А єдиною гарантією безпеки є членство України в Європейському Союзі. Ми розраховуємо на політичне рішення про реальну дату членства України в ЄС. Ми як Верховна Рада маємо продемонструвати єдність, державницький підхід в ухваленні євроінтеграційних законів. Ми з вами маємо скласти цей іспит разом і припинити всі центробіжні тренди у Верховній Раді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Залишилася фракція «Батьківщина». Бондарев Костянтин Анатолійович.

Хто виступатиме? Нікого немає? Добре.

Отже, ми завершили виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп.

Шановні колеги, далі в нас є заяви від фракцій і груп з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити на виступ.

Бакунець – 3 хвилини, потім Разумков – 3 хвилини, і перейдемо до розгляду питань порядку денного.

Будь ласка, Павле Андрійовичу, вам слово.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична

партія «Об'єднання «Самопоміч»»). Шановний пане Голово! Шановна президіє, народні обранці, українці! Вітаюся з усіма християнським привітом: Христос рождається!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Славимо Його!

БАКУНЕЦЬ П.А. Початок нового року, різдвяні свята, і маємо нові випробування для українського суспільства. Незважаючи на морози, снігопади наш ворог, росія, цинічно нищить нашу інфраструктуру, мирні міста і села України і, на жаль, життя українців. Звичайно, найбільше це відчують мешканці східних, центральних регіонів, Києва – столиці, де у багатьох сьогодні немає тепла в оселі або світла. Це також відчують і західні регіони, зокрема Львівщина отримала приліт цієї великої балістичної ракети.

Сьогодні з цієї трибуни я хотів би подякувати тим, хто, незважаючи на ці люті морози, робить все можливе, аби в оселях українців відновити тепло, – нашим рятувальникам, енергетикам, комунальникам, тому що ці аномальні снігопади – це також виклик для всіх місцевих громад. Я сам був міським головою і розумію, як непросто все зробити. Вірю, наші громади пройдуть це випробування достойно, і всі ви, українці, зрозумієте та допоможете, адже кожен є господарем на своїй землі, у своєму під'їзді, на своїй вулиці. Маємо допомогти комунальникам розчищати сніг, енергетикам відновлювати електропостачання. Та, бодай, винести теплого чаю і канапку людям – це теж вкрай важливо, важлива людяність одне до одного. Маємо не забувати про тих, хто сьогодні в надзвичайно холодних умовах перебуває в окопах, на різних фронтах боронить нас, їхні родини, які чекають на них вдома. Їм також треба допомогти, навіть дзвінком, теплим словом. Це вкрай важливо.

Ще хотів би наголосити, і я зараз звертаюся до нашого уряду, що однозначно треба зробити так, аби кожен був господарем свого дому. Маємо відмовлятися від централізованого опалення в квартирах і переходити до індивідуального опалення. Не треба відновлювати старі радянські системи опалення. Ворог, кремль сам робить дерадянізацію в опаленні. Треба дати людям парпетні котли. Невеликий простір, ставиш парпетний котел, під'єднуєш до газової плити (цього вистачає), і ти господар у своїй оселі, сам регулюєш, коли і скільки тобі потрібно тепла, не чекаєш на цей радянський процес загального теплопостачання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, зараз виступить Разумков Дмитро Олександрович, після цього перейдемо до розгляду питань порядку денного. Прошу народних депутатів запросити до залу.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Ну, що, в принципі, всі сказали правду. Коли дають інтерв'ю члени команди влади, вони зазначають, що, на їхню думку, єдине, що об'єднує країну, – це цвинтар. На жаль, це для них правда. Вони більшу частину українського суспільства хотіли б бачити ще й у труні.

Я чомусь переконаний, те, що об'єднує країну, це Збройні Сили України, які сьогодні стоять на фронті і дають можливість працювати і тилу, і вам у цьому залі. Я переконаний, що країну об'єднує український бізнес, який знищують фіскали, «рехформатори» і всі інші, хто робить все для того, щоб підняти їм податки в цьому або 2027 році, щоб закривалися ФОПи, яких за минулий рік закрилося чверть мільйона, їхали за кордон, щоб загнати їх за «можай» завдяки правоохоронним органам, сьогодні в них немає світла, і через вартість енергоносіїв збільшилися їх видатки в 2,5 разу, щоб було менше можливості забронювати працівників, і вони працювали б на державу, щоб не було податків у цій державі, з яких фінансується соціальний сектор і Збройні Сили України.

Я впевнений, Україну об'єднують наші вчителі, які не шукають кращої долі за кордоном, а сьогодні без світла і тепла вчать наших дітей, дітей тих, хто залишився тут, а не поїхав у Відень, Лондон, інші країни світу.

Я впевнений, що Україну об'єднують наші медики, які роблять все для того, щоб врятувати наших військовослужбовців і нас з вами в тих непростих умовах, в яких вони сьогодні працюють.

Я впевнений, Україну об'єднує український народ, який, на відміну від влади, не ховався в бункерах, не поїхав за кордон, не ховався в західних областях, а зі зброєю в руках працював і захищав в перші дні війни нашу державу, будував фортифікації, яких не було, не готувався до шашликів і барбекю, а працював на користь нашої країни, на її збереження і суверенітет. Це ті люди, які зробили все для того, щоб Україна вистояла. Це ті, хто сьогодні тримається, незважаючи на піар влади, що вона все відновила. У всіх в цій країні є світло? У всіх є тепло? Чи хтось сидить в помешканні, де температура повітря плюс 5, 8, 10 градусів? У людей немає світла, немає тепла, але вони залишаються тут. Хотілося б зрозуміти, яка погода і температура в Офісі Президента, Кабінеті Міністрів, інших державних інституціях, які відірвані від суспільства і народу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили виступи. Прошу зайняти свої місця.

Шановні колеги, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного я пропоную провести сигнальне голосування. Перед голосуванням я прошу народних депутатів перевірити наявність вашої особистої картки у пульті, що знаходиться на вашому

робочому місці. Нагадую, необхідно одночасно утримувати сенсорну кнопку та зелену кнопку «За» до появи результатів на табло.

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 198.

Проголосували: за – 198, проти – 9, утрималися – 5, не голосували – 90. Усе, як завжди.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного. Перелік питань, схвалений Погоджувальною радою депутатських фракцій і груп, вам надано. Переходимо до їх розгляду.

Нагадую, ми розглядаємо проект Закону «Про основні засади житлової політики» ([№ 12377](#)). Друге читання.

Я запрошую на трибуну Шуляк Олену Олексіївну.

Ми домовилися діяти так: виступ Третьякової Галини Миколаївни – 3 хвилини, виступ Кучеренка – до 5 хвилин, виступ Геращенко – до 3 хвилин, і ми... (*Шум у залі*). Ні, після цього я дам ще 2 хвилини Олені Олексіївні, щоб вона мала можливість відреагувати, і голосуємо.

Запрошую до слова Галину Миколаївну Третьякову.

Будь ласка, Галино Миколаївно, до 3 хвилин.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Фракція «Слуга народу». Шановний головуєчий! У мене зараз дуже дивні відчуття щодо цього законопроекту. Нам потрібні гроші, які отримує уряд для того, щоб виплачувати заробітну плату, пенсії і таке інше. Під час обговорення цього законопроекту мої поправки щодо неможливості виселення без судового рішення, були враховані. Відключення комунальних послуг сьогодні відбувається відповідно до постанови НКРЕКП (це навіть не постанова Кабінету Міністрів), норми якої дають імперативне право постачальникам-монополістам (особливо цим зловживають постачальники електричного струму) відключати постачання електроенергії та комунальних послуг українцю без судового рішення.

Ми домовилися з урядом, що цей законопроект не міститиме цієї норми. Водночас наступний законопроект, який готуватиметься урядовими структурами, міститиме норму, яка є цивілізованою, не допустить гуманітарної катастрофи, негідного ставлення до наших українців. Навіть ЄСПЛ каже про те, що імперативне відключення без консультації з соціальними службами, без судового рішення призводить до гуманітарної катастрофи і приниження гідності домогосподарств. Підключення після несправедливого відключення постачання комунальних послуг принижує людську гідність і порушує Конституцію в частині гідного рівня життя.

Я наголошуватиму на тому, щоб ці поправки стовідсотково були враховані урядом в подальшому. Нормативно-правові акти на рівні НКРЕКП мають бути доопрацьовані Міністерством енергетики, Кабінетом Міністрів. Постанова, яка сьогодні діє і надає право монополістам зловживати (я вже сказала, це відбувається у сфері постачання електроенергії) і ця практика в Україні має бути скасована. Ми не можемо допускати, особливо зараз, ситуації, коли до людей є несправедливе ставлення, ми не можемо допускати надання імперативних силових повноважень монополістам з постачання комунальних послуг. А таких випадків вже тисячі. Я звернулася до Національної поліції. За 2024 рік під час відключення комунальних послуг тільки Національну поліцію викликали понад 1700 разів. Така ситуація в Україні має масовий характер. Люди звертаються з такими питаннями, в тому числі й до Верховного Суду. У судовій практиці більшість випадків – несправедливе поводження з домогосподарствами та родинами. Проголосувавши сьогодні за цей законопроект, ми не допустимо такої практики в подальшому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Галино Миколаївно.

Кучеренко Олексій Юрійович. Будь ласка, до 5 хвилин.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, декілька слів стосовно цього законопроекту. Для мене особисто це взагалі дуже хвилююча тема, оскільки 15 років тому я як профільний міністр уряду Тимошенко стояв на трибуні Верховної Ради і доповідав першу версію законопроекту про засади державної житлової політики, який тоді, на жаль, не було підтримано регіоналами, комуністами. Але хочу зазначити, що на той момент ми чітко розуміли, що будемо робити з застарілим житловим фондом: було прийнято державну програму реформування ЖКГ на 2010-2014 роки, закладено в бюджет 25 мільярдів гривень на капітальні ремонти, модернізацію теплокомуненерго, водоканалів. Ми чітко розуміли, як ефективний власник може стати нарешті власником відремонтованого сучасного житла. Так само розуміли, що має запрацювати і соціальне, і службове, і орендне житло. Усе це було чітко визначено урядом Тимошенко. На жаль, Україна пішла хибним шляхом.

Сьогодні у нас є шанс покінчити з радянським Житловим кодексом, який, безумовно, застарів, і знову стати на рейки цивілізованого житлового законодавства. Нагадаю, що ключові питання, які турбували фракцію «Батьківщина» і її лідера Тимошенко, в принципі, можна розділити на дві групи.

Перше і ключове. Питання до вас, пані Олено Шуляк, і до міністерства. Чи можете ви гарантувати, що після прийняття цього законопроекту не погіршиться

ситуація з забезпеченням житла військовослужбовців, учасників бойових дій, інших правоохоронців, які сьогодні захищають Батьківщину? Від вас чекаємо відповіді.

Друге. Ми дякуємо за спільну роботу над цим законопроектом. У проекті закону враховані наші побажання стосовно долі застарілого житлового фонду, прийнято і враховано поправку авторства Юлії Тимошенко і членів фракції про те, що держава і органи місцевого самоврядування беруть на себе зобов'язання щодо організації, співфінансування капітального ремонту та модернізації застарілого житлового фонду. А це близько 180 тисяч багатоквартирних будинків (хрущовки, панельки, інше застаріле житло), капітальні ремонти яких не потягне наше населення, український народ. Тільки держава може надати і організаційну, і ресурсну, і фінансову підтримку, взяти на себе модернізацію цього житла, допомогти людям стати ефективними власниками. Це все визначено поправкою, яку враховано. Тому ми дякуємо розробникам цього законопроекту, будемо його підтримувати.

І останнє. Я сподіваюся, що цей законопроект буде прийнято. Звертаю увагу насамперед профільних міністерства і комітету: нам з вами треба буде терміново доопрацювати спеціальне законодавство про забезпечення житлом військовослужбовців та учасників бойових дій, спеціальне законодавство щодо управління житлом, вдосконалити законодавство про ОСББ, щоб не допускати масових зловживань в будинках, де створено ОСББ, але, на жаль, є хибне уявлення про те, що це таке, нехтуються права людей, українців, які в цих будинках мешкають. Нам треба буде доопрацювати законодавство про орендне, соціальне житло і запустити відповідні програми, виділити в бюджеті значні кошти на реалізацію цих програм і взагалі нової сучасної житлової політики. Лише за таких умов це все запрацює і буде реальною реформою, яка розв'яже житлову проблему в Україні.

Дякую. Прошу дати відповідь на мої запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Завершальний виступ – Геращенко Ірина Володимирівна. Будь ласка, до 3 хвилин.

Шановні колеги, потім я дам 2 хвилини Олені Олексіївні для відповіді і пояснення, і після цього голосуємо законопроект у цілому.

Будь ласка, Ірино Володимирівно, вам слово.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги, законопроект, який ми зараз обговорюємо, відноситься до зобов'язань України в рамках *Ukraine Facility*. Є інформація, що Україна може втратити 4 мільярди доларів через невиконання наших маяків. Фракція «Європейська солідарність» намагалася поставити це

запитання профільному віце-прем'єр-міністру Тарасу Качці під час презентації Національної програми адаптації українського законодавства до ЄС, але, на жаль, нам не дали цієї можливості. Звертаємо увагу, що і сьогодні пана Качки немає в залі, хоча йдеться про законопроекти, важливі для євроінтеграції.

Нагадуємо, що і 27 грудня, коли розглядався цей законопроект і були всі шанси його проголосувати, в залі не було «слуг». Фракція «Європейська солідарність» була майже в повному складі, а от «слуг» було хіба два десятки. І це про безвідповідальність так званої монобільшості за виконання зобов'язань, за те, щоб Україна мала кошти пережити цю важку зиму.

А тепер щодо житлової політики. Сьогодні тисячі житлових будинків у Києві, інших містах України стоять без опалення, світла. Очевидно, що винна в цьому російська федерація, яка знищує нашу енергетику. Але ми ставимо запитання й уряду, який провалив не тільки підготовку до війни, а й диверсифікацію енергоринку – забезпечення України малими генераціями. Фракція «Європейська солідарність» сьогодні наполягає на чотирьох першочергових кроках.

Перше. Розвиток децентралізованої та альтернативної генерації.

Друге. Реальний захист ключових трансформаторних підстанцій, які могли б забезпечити саме цивільні квартали опаленням і теплом, щоб люди пережили холодну і важку зиму.

Третє. Створення резервного фонду трансформаторів, формування центру перемовин із західними партнерами щодо енергетичної безпеки.

Нагадаємо, що питання диверсифікації енергоринку наша фракція піднімала всі ці роки. Нагадати вам, за що голосували ви? Нагадаю: за закупівлю на 1 мільярд гривень металобрухту для атомної електростанції, за інші корупційні оборудки, за що ніхто не несе відповідальності.

Тому, приймаючи сьогодні законопроект про житлову політику, треба думати, що не лише законами вирішується те, як людям пережити зиму під час війни. Наш житловий фонд має бути захищений, насамперед його енергетика, ефективними рішеннями. Саме тому фракція «Європейська солідарність» зареєструвала проект постанови, на прийнятті якої завтра ми наполягаємо, про виділення урядом коштів з резервного фонду на порятунок та захист нашої енергетики.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, перепрошую, я пропустив Мазурашу.

Мазурашу. Будь ласка, 3 хвилини, потім Олена Олексіївна – 3 хвилини, і голосуємо. До 5 хвилин? Вкладетеся в 3 хвилини.

Мазурашу.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». У цьому законопроекті мене цікавить захист житлових прав військовослужбовців. Сподіваюся, в заключному слові ми почуємо, що гарантує захист цих прав.

Наразі вперше в 2026 році я передаю колегам вітання від військовослужбовців з передової. Колеги, ще раз нагадую, залишивши в абсолютних цифрах ті самі зарплати і доплати, ми фактично зменшили доплати військовослужбовцям. Тому що 100 тисяч гривень і 30 тисяч гривень 28 лютого 2022 року і сьогодні – це, як кажуть в Одесі, дві великі різниці. Будь ласка, давайте використаємо можливі інструменти для того, щоб захистити від інфляції виплати тим, які боронять нашу державу. Це перший момент, пов'язаний з військовослужбовцями

Другий момент. Що нам заважає, як казав перед цим Гетманцев, хто заважає прийняти тут зміни, які дозволять військовослужбовцям, убедешникам завозити в Україну авто за нульовим митом? Хто і що нам заважає дозволити завозити одне авто за обмеженою ціною? Давайте прийнемо таке рішення.

Даниле Олександровичу, я звертаюся до вас як до голови профільного комітету. Військовослужбовці хочуть цих змін, і ми можемо легко це зробити. Давайте не вдавати, що ми хочемо поповнити бюджет тим, що військовослужбовці сплачуватимуть цей податок з ввезених авто. Їм не до цього зараз, авто потрібні на фронті або в крайньому разі для рідних вдома.

Тепер щодо обмеження максимальних зарплат у держсекторі 10 мінімалками або, як пропонував Руслан Олексійович з колегами, 80 тисячами гривень. Хто нам заважає це зробити? Вже і Третякова – за, і цілий Голова Верховної Ради України – за. Давайте прийнемо це рішення – обмежимо максимальну зарплату у держсекторі 10 мінімалками. Це про справедливість, це важливо. До речі, це вітання від наших виборців.

Зараз звертаюся до депутатів, обраних за списком партії «Слуга народу». Будь ласка, спустіться на землю. Як обранець я вам кажу, що виборці партії «Слуга народу» дуже не задоволені тим, як працює владна команда. Будь ласка, почуйте наших виборців.

І окремо передаю вам вітання щодо ганебної «бусифікації». Уже перший заступник міністра оборони України тут, у залі, визнав, що це ганебне явище. Давайте припиняти це, тому що цією ганебною «бусифікацією» ми загнали людей в підпілля, економіку додатково в тінь, цими ганебними діями змушуємо українців тікати з рідної країни. Давайте переходити до комплектування сил оборони на добровільних мотиваційних засадах. Лише це дозволить нам досягнути максимально можливої спроможності чинити опір ворогам.

Ще раз звертаюся до обраних від партії «Слуга народу»: будь ласка, чуйте наших виборців. Ми, мажоритарники, постійно в округах чуємо невдоволення людей щодо вашої роботи. Обранці фракції «Слуга народу», списочники, тягнете не туди. Подивіться нашу програму, програму Володимира Олександровича. Давайте працювати так, як ми обіцяли на виборах.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу займати свої місця. Зараз Олена Олексіївна матиме до 3 хвилин для відповіді на всі запитання, які тут прозвучали, і потім перейдемо до прийняття рішення щодо цього законопроекту.

Будь ласка, Олено Олексіївно, до 3 хвилин.

ШУЛЯК О.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, прошу вашої уваги! 15 років тому парламент не зміг скасувати Житловий кодекс, який ухвалювався Українською Радянською Соціалістичною Республікою ще у 1983 році, і всі часи незалежності українські громадяни не мали справедливого доступу до житла. На сьогодні у нас є величезна кількість українців, в кого зруйновано житло, хтось має статус внутрішньо переміщеної особи, для яких прийняття такого закону уможливить доступ до соціального, інших видів житла.

Тепер хочу звернутися до фракції «Батьківщина». Насамперед хочу подякувати вам, Юліє Володимирівно, за ваше долучення і членів фракції до опрацювання цього законопроекту в частині захисту прав військовослужбовців на отримання житла. Ми врахували всі зауваження. Більше того, для всіх військовослужбовців, їхніх сімей, всіх учасників бойових дій, всіх працівників Національної поліції, всіх рятувальників і представників ДСНС, всіх дітей-сиріт та осіб, позбавлених батьківського піклування, залишається безкоштовне отримання житла, продовження приватизації, можливість скористатися новими сучасними європейськими механізмами, які прописані в цьому законопроекті.

Величезна подяка комітетам: з питань національної безпеки, оборони та розвідки, з питань правоохоронної діяльності, з питань екологічної політики та природокористування, а також фракціям «Батьківщина», «Голос», всім, хто активно долучався до того, щоб права саме цих категорій були максимально захищені. Вони захищені, діє ще спеціальне законодавство. Більше того, ці люди в плані доступу до житла отримуватимуть набагато більше механізмів, ніж в них є сьогодні.

Прочу фракцію «Слуга народу» підтримати цей законопроект, щоб була справедливість, щоб житло для українських громадян було не привілеєм, а справедливою можливістю користуватися цим правом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олено Олексіївно.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Прочу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про основні засади житлової політики» ([№ 12377](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах. Дякую.

Шановні колеги, рухаємося далі.

Дмитро Олександрович Разумков – з процедури. Будь ласка, що у вас з процедури?

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Руслане Олексійовичу, у нас сьогодні багато кадрових питань. Я не бачу в залі всіх тих, кого звільнять і призначать. Тому пропоную запросити до залу Верховної Ради України Героя України Малюка Василя Васильовича, щоб сьогодні, перед своєю відставкою, він зробив доповідь. Колеги люблять проводити з посад міністрів і з інших посад, поплескати їм, подякувати за роботу. Думаю, він теж на це заслуговує, щонайменше за «Павутину».

Прошу поставити на голосування цю пропозицію і запросити його на пленарне засідання Верховної Ради України для доповіді перед розглядом питання про відставку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дмитре Олександровичу, інформую вас, відповідні листи з запрошенням були направлені усім без виключення учасникам, стосовно яких сьогодні розглядаються кадрові питання. Але ви наполягаєте на голосуванні цієї пропозиції, бо відповідно до статті Регламенту Верховної Ради України ви маєте на це право.

Тому ставлю на голосування пропозицію Дмитра Олександровича Разумкова, але ще раз інформую, що запрошення були направлені усім учасникам сьогоднішнього кадрового дня. Прошу голосувати.

«За» – 177.

Рішення прийнято.

Прошу Апарат оформити ще одне запрошення, яке ми вже відправляли.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питання про відставку міністра оборони України Шмигалья Дениса Анатолійовича.

Шановні народні депутати, відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить вирішення питання про відставку членів Кабінету Міністрів України.

Відповідно до положень чинного законодавства 9 січня 2026 року Шмигаль Денис Анатолійович подав до Верховної Ради України заяву з проханням прийняти його відставку з посади міністра оборони України.

Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки розглянув зазначену заяву та ухвалив відповідне рішення. Відповідні матеріали вам надано.

Згідно із частиною четвертою статті 20 Регламенту Верховної Ради України питання включається до порядку денного сесії позачергово без голосування.

Вноситься пропозиція: під час розгляду цього питання за скороченою процедурою надати слово міністру оборони України для представлення звіту про свою діяльність – до 10 хвилин. Ми це проговорили на засіданні Погоджувальної ради. Усі погоджуються? Немає заперечень? Немає.

Артуре Володимировичу, що у вас? Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний Руслане Олексійовичу, я просив би зараз поставити на голосування процедурне рішення, щоб не два – за, два – проти, а кожна фракція мала 2 хвилини на виступ.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артуре Володимировичу, ми домовилися про інше, і це не процедурне рішення, треба 226 голосів. То навіть і ставити на голосування не будемо. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питання.

До слова для представлення звіту запрошується міністр оборони України Шмигаль Денис Анатолійович. Будь ласка.

ШМИГАЛЬ Д.А., міністр оборони України. Шановний пане Голово Верховної Ради України! Шановні віцеспікери! Шановні пані та панове народні депутати, члени урядової команди! Шановні українці та українки! Пів року тому я мав честь очолити Міністерство оборони України. Насамперед дякую вам, шановні народні депутати, за довіру, підтримку ініціатив, які ми запускали і масштабували. Дякую Президенту України Володимирі Зеленському за можливість працювати в команді. Дякую українському війську, яке тримає фронт і нашу країну. Дякую моїм заступникам та всій команді Міністерства оборони за системну роботу.

Шановні колеги, шість місяців тому я чітко визначив ключові пріоритети: люди, зброя, система. За останні пів року ми додали Міністерству оборони системності, технологічності і керованості. Перед вами я структурую свій звіт так само чітко, як ми структурували роботу міністерства. З повним текстом звіту можна ознайомитися на сайті Міністерства оборони. Зараз акцентую увагу лише на ключових результатах і пріоритетах.

Почну з людей, бо люди – це найважливіше. Фронт насамперед тримають наші люди, українське військо. Тому український воїн був і має залишатися в центрі всіх політик і рішень.

Дуже важливо, що ми нарешті почали конкретне обговорення питання чітких термінів служби. Міністерство розробило нові контракти для всіх військовослужбовців з чіткими термінами, додатковою винагородою та відстрочкою від мобілізації по завершенню їх контракту. Тепер слово за парламентом. Закликаю народних депутатів підтримати законопроект, поданий урядом України.

Особливу увагу ми приділяли збільшенню прямого фінансування наших бригад. Це був той запит, який я чув від всіх бойових командирів. У 2025 році ми в 30 разів збільшили пряме фінансування бойових підрозділів, з серпня минулого року кожному батальйону, який виконує бойові завдання, виділяється 7 мільйонів гривень на місяць на закупівлю дронів, пікапів, квадроциклів.

Важливим для нас була розбудова оборонних рубежів. Побудовано тисячі опорних пунктів, тисячі кілометрів протитанкових ровів та інженерних загороджувальних перешкод. Ця робота рятує життя наших воїнів.

Започаткований проект «Бастіон». Як типовий варіант включає в себе обладнання, багатопарові смуги інженерних загороджень, автоматизовані вогневі споруди, точки керування для операторів безпілотників, мінометні позиції та багато іншого.

Повноцінно запрацював інститут Військового омбудсмана. Дякую Верховній Раді, дякую кожному і кожній із вас за ухвалення такого закону і рішень.

Другий пріоритет Міністерства оборони – зброя. Не всі результати можемо озвучувати публічно, але багато із них ви бачите щодня, коли горять російські танкери, російська піхота, НПЗ та заводи на території держави-агресора. Перед міністерством стояло завдання суттєво наростити частку вітчизняної зброї на фронті, і ми його виконали.

У межах централізованих закупівель 76 відсотків зброї держава купує саме в українських виробників. У 2024 році цей показник був на рівні 46 відсотків.

Дрони – найефективніша зброя цієї війни. Ми розширюємо, масштабуємо *kill zone*. За останні пів року передали нашому війську 2 мільйони 200 тисяч дронів різного типу: 1,8 мільйона FPV-дронів, 352 тисячі дронів на оптоволокні, 23 тисячі дпстрайків, 53 тисячі дронів-розвідників. Це масштаб, який демонструє правильний підхід до організації системи.

Також системно розгорнули виробництво і поставку у військо дронів-перехоплювачів. Для оборони наших міст та виконання завдань на лінії фронту ми щодня постачаємо 1 500 таких дронів. Завдяки маркетплейсу *DOT-Chain Defence* дрони тепер доставляють до війська не за місяці чи тижні, а в середньому за 6-10 днів. У системі доступні FPV, бомбер-дрони літакового типу, дрони-перехоплювачі та засоби РЕБ. Бригади самі обирають, які дрони ефективніші і з якими їм краще воювати. Таким способом вже поставлено на фронт 225 тисяч безпілотників та іншої зброї.

Україна зробила значний прогрес у власній ракетній програмі. Крилаті ракети, балістика – все це вже виробляється далеко не в одиничних екземплярах. Усього у 2025 році понад 1 тисячу 300 нових зразків озброєння і техніки українського виробництва допущені міністерством до експлуатації. Це боеприпаси, бронетехніка, БПЛА, стрілецька зброя.

Україна є найбільшим в Європі виробником артилерії. За минулий рік виготовлено мільйони снарядів різних калібрів. Ключовий концерн нашої оборонки «Укроборонпром» за підсумками 2025 року збільшив виробництво у 1,5 разу. Сотні стартапів, сотні тисяч працівників – це українська оборонка, яка зростає щодня. Дякую Першому віце-прем'єр-міністру Михайлу Федорову за спільну роботу в цьому напрямі.

Минулого тижня ми сформувавши чіткі критерії для укладення довгострокових контрактів з виробниками зброї на 3, 5, 10 років. Це стосується нашої зброї, перемоги, це те, що дасть нам результат зараз і забезпечить силу нашої оборонки в майбутньому.

Запрацював спеціальний правовий режим *Defence City*. Уже зареєстровані перші резиденти. Дякую нашому парламенту за активну роботу в цьому напрямі, за підтримку законопроекту.

Ефективна взаємодія з партнерами – це ще одне джерело сили і стійкості України. За останні пів року ми провели аудит багатьох угод і розблокували процеси там, де вони гальмували. Завдяки цьому минулого року від партнерів ми отримали рекордну безпекову допомогу у розмірі 45 мільярдів доларів, що на 30 відсотків більше ніж у 2024 році. Кожне засідання групи «Рамштайн» дає додаткові ресурси і спроможності.

Запрацювала ініціатива PURL, до якої ми долучили 24 країни, завдяки чому ми і надалі отримуватимемо унікальну американську зброю. Ідеться про ракети до систем «*Patriot*», «*Hawk*» та інших американських систем, а також про нові системи ППО. Загальна сума внесків у межах PURL становить понад 5 мільярдів доларів, і ми очікуємо на подальше розширення.

Успішно діють коаліції спроможностей, завдяки яким у 2025 році ми отримали ресурсів на 1,4 мільярда євро. Завдяки нашим союзникам і партнерам в 2025 році Україна отримала 23 системи ППО великої і середньої дальності та 11 тисяч ракет до цих систем. Це найбільша допомога від початку російського вторгнення. Наше ППО було посилено чотирма системами «*Patriot*».

Проведена велика робота над тим, аби Україна отримала шведські винищувачі «*Gripen*» та французькі винищувачі «*Rafale*». Дякую нашому Президенту Володимиру Зеленському за лідерство в цьому питанні. Ми вже готуємося до початку тренувань українських пілотів.

Завдяки зусиллям нашої команди українська оборонка залучила понад 6 мільярдів іноземних інвестицій. Через інші проекти, наприклад, «Данську модель» ми реалізували 4,3 мільярда шляхом прямих закупівель держав-партнерів.

Щиро дякую нашим зброярям. Щиро дякую нашим союзникам та всім міністрам оборони країн-партнерів за внесок та залученість.

Третій пріоритет – система (наведення порядку, прибирання бюрократії). Це було одним із пріоритетних завдань для мене та міністерства. Величезний пласт роботи, який не завжди видно в новинах, але без нього неможливо вистояти у довгій війні.

Наша унікальна система DELTA стала обов'язковою для всього українського війська. Вона має 200 тисяч зареєстрованих користувачів, дозволяє щодня вражати 2 тисячі 700 російських цілей.

Від початку 2026 року всі закупівлі для українського війська здійснює Агенція оборонних закупівель. Ми почали новий етап реформи оборонного забезпечення, покликаний гарантувати прозорість та конкурентність процедур. Понад 200 частин перейшли на щоденну роботу в системі обліку військовослужбовців «Імпульс». Вона впроваджена в Десантно-штурмових військах, Сухопутних військах, починає працювати в Силах безпілотних систем. Тисяча військових частин, складів і баз ведуть облік ресурсів в SAP – міжнародній, всесвітньо відомій програмі. Служби забезпечення обробляють заявки від бригад за два-три дні замість тижнів, а командири бачать забезпечення в реальному часі.

Запустили в експлуатацію систему «Бюджет». Нею вже користується понад 60 розпорядників коштів. Понад 80 відсотків підрозділів працюють з медичною інформаційною системою, яка охоплює повний цикл лікування військовослужбовців від евакуації до реабілітації.

Запустили процес створення ІТ-вертикалі у війську, яка налічуватиме 5 тисяч цифрових службовців, продовжили модернізацію екосистеми Армія+. З вересня минулого року ми зобов'язали представників ТЦК користуватися боді-камерами під час оповіщення, що важливо для уникнення непорозумінь та конфліктів.

Шановні народні депутати! Шановні колеги, друзі! Не все, що зроблено міністерством за ці пів року, підлягає оприлюдненню. Великий пласт наших спільних досягнень – це інформація з обмеженим доступом, але, можна сказати, наша робота дає свій результат.

Дякую всім, хто допомагав, всім, хто підтримує наше військо. Дякую Президенту, команді Міністерства оборони, урядовій команді, вам, народним депутатам, за підтримку і співпрацю. Передусім дякую українському війську, яке

тримає стрій. Дякую всім солдатам, сержантам, офіцерам, командирам всіх ланок, усім нашим бойовим підрозділам, бригадам. Завдяки вам Україна стоїть.

Я залишаю цю посаду з упевненістю, що запуснені процеси стануть фундаментом для подальших змін та реформ, а наші спільні здобутки слугуватимуть основою стійкості України.

Дякую за увагу. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Дякую.

Шановні народні депутати, до слова запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки Олександр Михайлович Завітневич.

Будь ласка, Олександрє Михайловичу.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні колеги! За дорученням Голови Верховної Ради України Руслана Стефанчука Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки на своєму засіданні 12 січня 2026 року розглянув заяву міністра оборони України Шмигалья Дениса Анатолійовича про відставку з займаної посади.

За результатами розгляду народні депутати України – члени комітету з урахуванням пункту 12 частини першої статті 85 Конституції ухвалили рішення: рекомендувати Верховній Раді України прийняти відставку Шмигалья Дениса Анатолійовича з посади міністра оборони України та запропонувати Верховній Раді України під час розгляду питання на пленарному засіданні надати міністру оборони України Шмигалью Денису Анатолійовичу до 10 хвилин на виступ для звіту. Прошу підтримати.

Дякую за увагу, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи: два – за, два – проти.

Від депутатської фракції «Слуга народу» до слова запрошується Гевко Володимир Леонідович. Будь ласка.

ГЕВКО В.Л., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Давиду Арахамії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давид Георгійович Арахамія. Будь ласка.

АРАХАМІЯ Д.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, добрий день! На мій погляд, Денис Анатолійович працював максимально ефективно, злагоджено і в комунікації з парламентом. Це приклад того, як міністр має працювати з парламентом. На його прохання, на прохання Президента ми маємо зробити цю рокировку. Енергетика зараз у набагато гіршому стані, ніж Міністерство оборони, в якому Денис Анатолійович налагодив усі процеси. Ми вважаємо, пан Федоров зробить наступний крок щодо розвитку Міністерства оборони, а Денис Анатолійович буде чудовим міністром енергетики, якого дуже не вистачає на цьому фронті. Прошу підтримати це рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Давиде Георгійовичу.

Від депутатської фракції «Європейська солідарність» до слова запрошується Олексій Олексійович Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Прошу передати слово колезі Ірині Фріз.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Василівна Фріз. Будь ласка.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, наразі розглядаємо питання відставки міністра оборони України Дениса Шмигала. Але, з моєї точки зору, це питання не про прізвище. Ми говоримо про державну відповідальність, про стабільність сектору оборони, а також про ціну управлінських рішень.

Денис Шмигаль перебуває на посаді лише шість місяців. За цей час можна спробувати зробити аудит, налагодити управлінські рішення і систематизувати за пріоритетами. Стовідсотково ми можемо говорити тільки про проміжні результати, а не про досягнення перебування його на посаді.

З огляду на це, я ставлю питання вам, шановні колеги: чи можемо ми за шість місяців перебування на посаді міністра оборони офіційно, фахово, адекватно оцінювати роботу Дениса Шмигала? Відповідь, з моєї точки зору, є очевидною – абсолютно ні. Міністерство оборони – це найскладніша інституція в державі, особливо під час війни, і займатися пертурбаціями в необґрунтований спосіб, означає наражати нас на системний ризик. Цей ризик полягає в ключовому – втраті часу. Будь-який новий міністр потребує часу для того, щоб здійснити кадрові зміни, завести команду, налагодити управлінські рішення

і запустити механізми. Ключове, що ми маємо під час війни, – час, який вимірюється наразі життям наших військовослужбовців.

На фоні корупційного скандалу «Міндічгейту» вважаю пертурбацію в секторі оборони недоречною, недоцільною і несвоєчасною. Фракція «Європейська солідарність» буде утримуватися від голосування за це рішення, і радить залу все-таки дослухатися до адекватного...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Батьківщина» до слова запрошується Івченко замість Євтушка. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, мабуть, вперше ми звільняємо міністра ні за що. Денис Анатолійович прийшов в Міністерство оборони і перетворив анархію попереднього міністра на системну роботу в Міністерстві оборони. Він зміг знайти спільну мову з військовим керівництвом, знайшов і оптимізував половину тих видатків, які мала додатково затвердити Верховна Рада, всередині оптимізував майже 250 мільярдів гривень. Цей міністр запропонував контрактну армію, запропонував додаткові 40 тисяч гривень кожному військовослужбовцю.

За час перебування на посаді Дениса Анатолійовича Шмигала були підписані великі контракти з американськими корпораціями. Саме за участі Дениса Анатолійовича був підписаний договір з компанією *Bell Helicopter*, який переносить всю свою виробничу базу зі складання гелікоптерів в Україну. Це було політичне рішення і посил безпосередньо Україні та українській владі.

Фракція «Батьківщина», звичайно, проголосує за звільнення міністра. Денисе Анатолійовичу, дуже сподіваюся, ви будете так само фахово і системно робити пооб'єктний захист енергетичних об'єктів, чого потребує українська енергетика, так само відкрито і прозоро комунікувати з українським парламентом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, завершальний виступ – Рахманін Сергій Іванович від депутатської фракції «Голос», і після цього будемо голосувати. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Сергій Рахманін передає слово Соломії Бобровській.

Будь ласка, Соломіє Анатоліївно.

БОБРОВСЬКА С.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Я не знаю, яка муха чи який Керівник Офісу Президента, попередній чи нині

діючий, вкусив Президента з приводу заміни керівників не силового блоку, а насамперед розвідувальних органів. Ще перед Новим роком обіцяли, що міністр оборони пан Шмигаль залишатиметься на посаді, він потрібен в оборонній сфері. Але зняття поза спиною з посад людей, які вірно і віддано займалися своєю роботою останні чотири роки повномасштабного вторгнення, це не просто неетично, це деморалізує, тому що це викидання частини людей, які пішли зі своїх посад абсолютно ганебно і незрозуміло, без відповідей на запитання. Знаю, ніхто із вас або окремі особи не можуть пояснити, чому ці люди йдуть з посад, чому пан Шмигаль залишає цю посаду.

Учора на засіданні комітету дякували пану Шмигалю абсолютно всі: і опозиція, і представники монобільшості. Але найгірше те, що проблема залишається. Не можна замінити однією людиною абсолютно всі посади там, де горить. Тим паче, невже немає іншої людини, яка може зайняти вакантну посаду міністра енергетики і керувати цим міністерством? Абсолютна дивина.

Я хотіла б подякувати пану Денису за колосальну роботу протягом шести місяців, за вичищення цих «Рустемових стаєнь», не побоюся цього слова, після повного бардаку і справді анархії. За шість місяців була зроблена колосально глибока, фахова робота. Мені дуже прикро, що заміна відбувається саме сьогодні. Вважаю, це голосування буде помилкою. Тому наша фракція не підтримуватиме цю відставку. Ми хотіли б, щоб міністерство набралось своєї спроможності і сили хоча б ще за найближчих пів року, і тоді можна було б передавати людині, яка займатиметься технологіями, щось будуватиме. Не можна на згарищі робити суцільні технології, тим паче, не забувайте, ви об'єднали два міністерства – Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості і Міністерство оборони.

Дякуємо вам, але ми не будемо підтримувати вашу відставку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, обговорення питання завершено. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Переходимо до прийняття рішення.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85, частини другої статті 115 Конституції України, пункту 1 частини першої статті 18 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування пропозицію про відставку Шмигалья Дениса Анатолійовича з посади міністра оборони України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 265.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Прошу головний комітет разом з Апаратом оформити постанову за наслідками прийнятого нами рішення.

Рухаємося далі. Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить вирішення питання про відставку членів Кабінету Міністрів України.

9 січня 2026 року відповідно до положень чинного законодавства Федоров Михайло Альбертович подав до Верховної Ради України заяву з проханням прийняти його відставку з посади Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра цифрової трансформації України.

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації розглянув зазначену заяву. За наслідками її розгляду зареєстровано проект Постанови «Про відставку Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра цифрової трансформації України Федорова М.А.» ([№ 14371](#)). Відповідні матеріали вам надано.

Згідно з частиною четвертою статті 20 Регламенту Верховної Ради України питання включається до порядку денного сесії позачергово без голосування.

Як і попередньо, вноситься пропозиція про розгляд цього питання за скороченою процедурою з наданням слова Першому віце-прем'єр-міністру України – міністру цифрової трансформації для представлення звіту про свою діяльність – до 10 хвилин. Немає заперечень, шановні колеги? Немає. Дякую. Переходимо до розгляду питання.

До слова для представлення звіту запрошується Перший віце-прем'єр-міністр України – міністр цифрової трансформації України Федоров Михайло Альбертович.

Будь ласка, Михайле Альбертовичу.

ФЕДОРОВ М.А., *Перший віце-прем'єр-міністр України – міністр цифрової трансформації України.* Добрий день, шановні народні депутати! Добрий день, українці! Сьогодні я звітую не просто про роботу нашого міністерства, а про зміну моделі нашої держави. Шість з половиною років тому ми починали з простої, але радикальної ідеї – держава має працювати для людини, а не навпаки.

У 2019 році Президент України Володимир Зеленський поставив завдання побудувати державу в смартфоні. Тоді багато хто казав, що це неможливо. Сьогодні це реальність для мільйонів українців. Ми пройшли шлях, на подолання якого іншим країнам потрібно 15-20 років, а ми це зробили за шість років та ще й в умовах війни. З нуля створили Міністерство цифрової трансформації – не формальну інституцію, а технологічний центр змін, побудували систему CDTO – заступники з цифровізації в органах влади, щоб цифровізація була в кожному міністерстві, кожній реформі, кожному рішенні. Ми дали результати, які не можна ігнорувати.

Україна п'ята у світі за рівнем розвитку цифрових державних послуг, перша країна у світі з цифровими паспортами, які мають юридичну силу. У нас найшвидша реєстрація бізнесу у світі, ми перші у світі зробили шлюб онлайн, електронний підпис, виплати в один клік, повністю цифровізували компенсацію

за зруйноване житло за програмою «єВідновлення» з ШІ-асистентом державних послуг через додаток «Дія». І все це не експерименти, а цифрова держава, яка на сьогодні працює.

Сьогодні портал «Дія» є цифровим продуктом номер один в Україні. 23 мільйони українців користуються додатком «Дія», у 77 відсотків всіх смартфонів встановлено додаток «Дія». 184 мільярди гривень заощаджено за п'ять років громадянами, які отримували сервіси онлайн, а не стояли у чергах і витрачали свій робочий час на послуги. А це мінус черги, хабарі, паперова держава. 58 відсотків українців прямо кажуть, що цифровізація – це найефективніший спосіб боротьби з корупцією.

У телеком-сервісі ми зробили те, що раніше вважалося неможливим. Україна номер один у світі за стабільністю фіксованого інтернету. На сьогодні досягнуто 97 відсотків покриття мобільним інтернетом 4G (у 2019 році було лише 76 відсотків), 8 тисяч сіл і містечок уперше підключені до інтернету, запущено національний роумінг – *Starlink Direct to Cell*, нещодавно у Львові запустили мобільний інтернет 5G, і це тільки початок, євророумінг запрацює з 1 січня, 50 тисяч *Starlink*, отриманих за підтримки партнерів, – це зв'язок на фронті, в лікарнях, школах, пунктах незламності.

Дія.Бізнес – мережа підтримки підприємців по всій країні.

Дія.Освіта – понад 6 мільйонів українців підвищили цифрові навички. Мрія – освітній продукт номер один для учнів, батьків і вчителів.

Дія.Сіті – найкращий податковий простір для tech-індустрії. Це плюс 65 мільярдів гривень, сплачених з 2022 року.

Україна третя в Європі за рівнем відкритих даних і єдина, яка розвиває цю сферу і під час повномасштабної війни, війни взагалі.

UNITED24 є найбільшою фандрайзинговою платформою в Україні, яка з 2022 року збрала понад 3 мільярди доларів. Це найбільше англomовне медіа, що транслює на увесь світ події в Україні.

Ця війна змінила правила, і перемагає не той, у кого більше ресурсів, а той, хто швидше впроваджує технології. Тому «Армія дронів» (*Brave1, Brave1 Market* – це як інтернет-магазин *Amazon* для війни), тому «Лінія дронів», тому система бонусів «Армії дронів». Це нова модель війни, де Україна задає і буде задавати темп.

Я вважаю, сьогодні Мінцифри є найефективнішим в країні. Цифровізація – реформа номер один за рівнем довіри громадян. У Мінцифри є сильна команда, чітка візія, системні цілі, вимірювальні результати. Ми не обіцяли, ми за цей час все зробили.

Дякую Президенту України за підтримку та політичну волю. Дякую українському парламенту за прийняття низки законопроектів, які змінили правила гри в нашій державі щодо цифровізації. Дякую кожному українцю за довіру. Дякую кожному, хто захищає Україну і дозволяє нам будувати цифрову державу.

Ми довели, що Україна може бути швидкою, Україна може бути зручною, Україна може бути технологічною, Україна взагалі може бути лідером у світі.

Прошу підтримати мою відставку та дозволити трансформувати наш досвід у подальшу перемогу України.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

До слова запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації Крячко Михайло Валерійович.

Будь ласка, Михайле Валерійовичу.

КРЯЧКО М.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Відповідно до доручення Голови Верховної Ради України на засіданні Комітету з питань цифрової трансформації 12 січня 2026 року розглянуто питання щодо заяви про відставку Федорова Михайла Альбертовича з посади Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра цифрової трансформації.

Колеги, прошу підтримати рішення комітету та прийняти відставку Федорова Михайла Альбертовича з займаної посади Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра цифрової трансформації.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи: два – за, два – проти.

Від депутатської фракції «Слуга народу» до слова запрошується Дануца.

Будь ласка, Олександрє Анатолійовичу.

ДАНУЦА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 99, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Олександрю Федієнку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Федієнку. Будь ласка.

ФЕДІЄНКО О.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Хочу особисто від себе, від фракції і від всього парламенту подякувати Михайлу Альбертовичу за титанічну роботу, яку було здійснено Міністерством цифрової трансформації, створеного вперше в країні, і за той величезний вклад в розвиток нашого цифрового середовища.

Нагадую, що Україна зі 102-го місця увійшла до топ-5 країн світу за розвитком цифрових державних послуг. Є чим пишатися в питаннях цифровізації нашої країни, в питаннях надання публічних цифрових послуг від держави. Те, що зроблено Міністерством цифрової трансформації під керівництвом Михайла, говорить про те, що він ефективний менеджер. Особисто я дуже сподіваюся, що новації, закладені і реалізовані Міністерством цифрової трансформації, реалізовуватимуться в інших міністерствах, в тому числі в тому міністерстві, куди прямуватиме Михайло Альбертович.

Наголошую, ми сьогодні кажемо слова подяки не тільки нашим військовослужбовцям, енергетикам, які тримають цей фронт, а й Міністерству цифрової трансформації, яке запровадило таку політику формування роботи операторів зв'язку, які, незважаючи на відсутність електроживлення три, чотири, п'ять днів через намагання ворога – росіян знищити нас, тримають удар. Ми єдина країна у світі, яка розвиває, запроваджує найсучасніші технології, які як політики були прийняті Міністерством цифрової трансформації.

Михайле Альбертовичу, ще раз вам дякую від імені фракції. Сподіваюся, ваш досвід, якого ви набули, надалі реалізовуватиметься на благо іншого міністерства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від депутатської фракції «Європейська солідарність» слово має Степан Іванович Кубів. Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово, прошу передати слово Володимиру Ар'єву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Ар'єв. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). На фоні всього того, що відбувається в інших міністерствах, Мінцифри виглядало більш-менш нормально. І я абсолютно не розумію, чому ми звільняємо сьогодні міністра Федорова. Так само я не розумію, чому ми звільнили сьогодні міністра оборони Шмигала. Що він такого поганого зробив за час перебування на посаді? Я не зрозумів, що він взагалі зробив за пів року, але то вже інше питання. Тоді Президент, який ініціював всі ці кадрові перестановки, мав би сьогодні прийти сюди, сісти в своє крісло у Верховній Раді і пояснити всім народним депутатам, яка мета, який сенс в цих кадрових перестановках. Тому що фактично виходить, що бажання царя все змінити, а зі «слуг народу» роблять холопів пана. Шановна монобільшість, ви готові прийняти таку роль?

Наразі ми бачимо, що всі перестановки зводяться лише до імітації. Тому що в уряді залишається Прем'єр-міністр Свиріденко, яка брала участь

у фальсифікованому переслідуванні опозиції, в уряді залишається Кулеба – віце-прем'єр-міністр, який у своєму агентстві відновлення посадив людину, яку звати «Коля 30 відсотків», розумієте, чому, і таке інше.

Тому, шановні колеги, якщо ми хочемо об'єднати країну, то об'єднується вона не на цвинтарях Кулеби, а навколо ідеї оборони. І це має бути питання створення уряду національної єдності і національної довіри, а не тієї імітації, яка є зараз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, і завершальний виступ. Від депутатської фракції «Батьківщина» до слова запрошується Цимбалюк Михайло Михайлович, і після цього будемо голосувати. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Шановні пане Голово, президіє! Шановний пане Перший віце-прем'єр-міністре України! Взагалі незрозуміла сьогоднішня відставка. Це пониження для вас, бо посада Першого віце-прем'єр-міністра передбачає відповідальність за всі напрями життєдіяльності держави. І чи правильно в такий відповідальний період іти з цієї посади, це є питання.

Я погоджуюся з вашою презентацією чи з її частиною про успішність цифровізації в державі. Так, це справді важлива річ, багато зроблено. Але мені видається, що на посаді Першого віце-прем'єр-міністра ви могли б зосередитися на тому, як захистити ті бази даних, які сьогодні є в цифрі. Бо Міністерство оборони, куди, як ми розуміємо, вас будуть рекомендувати, не держава в смартфоні, там реальна держава в її кордонах і реальне військо з його проблемами, і, як казав Шмигаль у своєму звіті, перше – це людина, а не смартфон. Тому у вас дуже велике завдання, і я бажаю, щоб ви з ним справилися.

Хочу ще раз підкреслити, ми сподівалися, що на посаді Першого віце-прем'єр-міністра ви встигнете зробити значно більше. Нині люди стикаються з паперовими проблемами в Міністерстві оборони. Наприклад, родичі загиблих або зниклих безвісти приходять до ТЦК і СП, де від них вимагають довідку з останнього місця служби особи, яка загинула або зникла безвісти, а військова частина на території виконання бойових дій, і як людина може отримати цю довідку? І таких паперових проблем багато, які ускладнюють життя українцям. Сподіваємося, ви зможете виправити ті помилки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, обговорення питання завершено. Переходимо до прийняття рішення. Шановні колеги, прошу приготуватися до голосування.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85, частини другої статті 115 Конституції України, пункту 1 частини першої статті 18 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про відставку Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра цифрової трансформації України Федорова М.А.» ([№ 14371](#)) в цілому. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 270.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах. Дякую.

Дмитре Олександровичу, що у вас? Секундочку. Разумков, що у вас з процедури? Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, ми запрошували Василя Васильовича Малюка. Він є чи немає? Якщо немає, будь ласка, дайте інформацію, чому. Думаю, багатьом колегам в залі було б цікаво це почути. Наскільки мені відомо, він представникам деяких фракцій за командою навіть підозру в державній зраді не підписав. Тому, думаю, вони точно йому подякували б, поплескали б, коли зніматимуть. Просто для розуміння: може, він запізнюється чи на лікарняному. У вас має бути інформація.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, інформую вас. Запрошення надіслане ще раз як рішення Верховної Ради. Малюка зараз у залі Верховної Ради немає, причина невідома.

Шановні колеги... (*Шум у залі*). Герасимов – з процедури. Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Руслане Олексійовичу, Верховна Рада прийняла рішення про те, щоб сьогодні в залі парламенту заслухати Василя Васильовича Малюка. Якщо його немає, в мене до вас прохання оголосити невелику перерву, зібрати керівників фракцій і груп на засідання Погоджувальної ради і обговорити це питання прямо зараз. Я не думаю, що буде велике затягування часу, тим не менше це внесе ясність у питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Це буде велике затягування часу, я знаю наші погоджувальні ради.

Шановні колеги, відповідно до пункту 12¹ частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить звільнення з посади за поданням Президента України Голови Служби безпеки України.

Президентом України відповідно до пункту 14 частини першої статті 106 Конституції України внесено до Верховної Ради України подання про звільнення Малюка Василя Васильовича з посади Голови Служби безпеки України. З цього приводу у Верховній Раді України зареєстровано проект постанови [№ 14368](#). Відповідні матеріали вам надано.

Згідно з частиною четвертою статті 20 Регламенту Верховної Ради України питання включається до порядку денного сесії позачергово без голосування.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 221.

Рішення прийнято.

Артуре Володимировичу, ми вже перейшли до процедури розгляду. Що у вас з процедури?

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Руслане Олексійовичу, ви сказали, що матеріали були роздані народним депутатам. Я щойно запитав у колег нашої фракції, інших фракцій, кажуть, що ніхто не бачив жодних матеріалів. Чи можна зараз роздати народним депутатам матеріали? Згідно з Конституцією і відповідно до Регламенту Верховної Ради України народний депутат має чітко усвідомлювати, за що він голосує в залі пленарних засідань Верховної Ради України.

Тому, шановний Руслане Олексійовичу, оголосіть перерву і роздайте матеріали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хочу поінформувати вас, що відповідно до Регламенту Верховної Ради України матеріали не роздаються, а надаються. Вони надані, є на сайті Верховної Ради України. Будь ласка.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питання.

До слова для представлення подання про звільнення з посади Голови Служби безпеки України запрошується представник Президента України у Верховній Раді України Галина Олегівна Михайлюк.

Будь ласка, Галино Олегівно.

МИХАЙЛЮК Г.О., *представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановна президіє! Шановні колеги! Сьогодні уповноважена главою держави представити вам подання про звільнення Малюка Василя Васильовича з посади Голови Служби безпеки України, внесене Президентом України відповідно до пункту 14 частини першої статті 106 Конституції України.

Василь Малюк обіймає посаду Голови Служби безпеки України з 7 лютого 2023 року. Таке призначення ініціював Президент України, а ми, колеги,

підтримали його в цьому сесійному залі. Було завдання очолити надзвичайно відповідальну ланку в системі національної оборони. До цього Василь Малюк тривалий час був тимчасово виконуючим обов'язки Голови Служби безпеки України, а потім три роки як керівник забезпечував функціонування цієї системи під час повномасштабного вторгнення.

Василь Малюк бойовий генерал-лейтенант, з перших хвилин повномасштабного вторгнення став на захист України, віддано та професійно виконував свою роботу в СБУ, здійснюючи успішні і часто унікальні спеціальні операції. СБУ під керівництвом Василя Малюка отримала чимало здобутків, зокрема, проводячи значну роботу проти колабораційної діяльності, в побудові системи захисту України від ворожих спеціальних операцій та протидії російським спецслужбам, а також в поверненні наших військовослужбовців з російського полону.

Президент України відзначив сильну бойову роботу Василя Малюка, цінує його вміння проводити спеціальні операції, на чому пропонується зосередити його діяльність у майбутньому.

Призначаючи пана Василя на посаду Голови Служби безпеки України, Президент України наголошував, що це відповідає завданням та періоду того часу війни. Війна, на превеликий жаль, незважаючи на титанічні зусилля, які докладаються як на фактичному фронті, так і дипломатичному та нашими громадянами в тилу, стала затяжним складним випробуванням як для нашої держави, громадян, так і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується... Артуре Володимировичу, ви ще раз з процедури? Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати! Щойно, саме в ці секунди, коли Руслан Олексійович Стефанчук сказав, що всі матеріали викладено на сайті, я зайшов на офіційний сайт Верховної Ради України. Скажіть мені, будь ласка, де заява Голови Служби безпеки України Василя Васильовича Малюка? Де вона? На сайті її немає.

Тому, Руслане Олексійовичу, в мене велике прохання: оголошіть перерву і викладіть ці матеріали на сайті Верховної Ради України або проведіть засідання Погоджувальної ради і поясніть, чому немає матеріалів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Артуре Володимировичу, ми вже розглядаємо питання, і ви це прекрасно знаєте.

Шановні колеги, до слова для співдоповіді запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки Олександр Михайлович Завітневич. Будь ласка.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М. Шановна президіє! Шановні колеги! Відповідно до доручення Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки на своєму засіданні 13 січня 2026 року розглянув проект Постанови «Про звільнення Малюка В.В. з посади Голови Служби безпеки України» (№ 14368) від 12 січня 2026 року.

За результатами обговорення комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України включити проект постанови № 14368 до порядку денного чотирнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та визначитися шляхом голосування щодо цього проекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи: два – за, два – проти для розгляду цього питання.

Артуре Володимировичу, заява розіслана всім через СЕДО (*Шум у залі*). Ще раз, заява розсилається через СЕДО, а на сайті розміщені документи, необхідні відповідно до Регламенту. Дякую.

Від фракції «Слуга народу» до слова запрошується Лаба Михайло Михайлович. Будь ласка.

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Давиду Арахамії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арахамія. Будь ласка.

АРАХАМІЯ Д.Г. Колеги, добрий день ще раз. Питання кадрове за квотою Президента України. Василь Васильович, якого ми всі поважаємо, любимо і цінімо, написав заяву. Наш обов'язок як парламентаріїв з поваги до Василя Васильовича підтримати цю заяву і проголосувати.

Він порекомендував людину на посаду Голови Служби безпеки України. Це пан Євген Хмара, людина також з бойовим досвідом. Ми всі за те, щоб пан Євген проявив себе на цій посаді і добився максимальних результатів, як у бойовому сенсі, так і контррозвідувальному та всіх інших сенсах, які є завданням Голови Служби безпеки України. Бажаю йому успіху.

Він працюватиме певний час тимчасово виконуючим обов'язки Голови служби безпеки України. Так само як і працював Василь Васильович понад пів року. Після того, як Президент визначиться, він або підтвердить його кандидатуру, або запропонує альтернативну. Ось так чорно-білим виглядає це питання, нам треба з поваги до Василя Васильовича підтримати подання Президента України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від депутатської групи «Довіра» до слова запрошується Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Сьогодні розглядаємо кадрове питання – відставку Голови Служби безпеки України Василя Малюка. Потрібно підкреслити, що за час його керівництва Служба безпеки України продемонструвала нову якість роботи, якій, безперечно, можуть позаздрити спецслужби провідних країн світу. Ми побачили й успішні спеціальні операції, які завдавали ударів по нашому ворогу, руйнували його логістику, вражали військову інфраструктуру, тобто чітко показували, що агресор не може почуватися в безпеці.

Важливо, що за цей період Служба безпеки України системно посилила контррозвідувальний напрям. Ідеться про викриття ворожої агентури, затримання диверсантів, протидію колаборантам, захист критичної інфраструктури. Тож сьогодні ми можемо впевнено сказати, що Василь Малюк зробив надзвичайно вагомий внесок в оборону країни та зміцнення Української держави.

Від імені депутатської групи «Довіра» ми хочемо подякувати йому за службу і роботу на результат. Переконані, потенціал Василя Малюка буде і в подальшому використаний задля нашої держави. Водночас розуміємо, що кадрові рішення в секторі безпеки і оборони є частиною широкої логіки державного управління. Тож враховуючи подання Президента нашої країни, враховуючи рішення профільного комітету Верховної Ради України, рішення Василя Малюка, депутатська група «Довіра» голосуватиме за даний проект постанови.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Артуре Володимировичу, ви знову з процедури? Що у вас з процедури? Після цього Костенко.

Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати! Шановні українці! Зараз в залі парламенту відбувається якась фальсифікація. Щойно, саме в ці секунди, відкрив проект постанови про відставку Першого віце-прем'єр-міністра Федорова, розміщений на сайті Верховної Ради України. Тобто його заява є на сайті, а заяви Василя Васильовича Малюка на офіційному сайті немає. Тому в мене велике прохання зупинити розгляд цього питання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артуре Володимировичу, одразу пояснюю. Я вже зрозумів, до чого ви постійно хилите. Просто проводимо далі такий

конституційно правовий всеобуч. Перед цим ми голосували за відставку міністра, а зараз ми розглядаємо питання про відставку Голови Служби безпеки України. Дві різні процедури. Пунктом 14 статті 106 Конституції України передбачаються інші підстави ніж ті, про які ви говорите.

Артуре Володимировичу, я розумію всі ваші бажання і прагнення, але давайте рухатися відповідно до Регламенту.

Відповідно до Регламенту я надаю слово Роману Васильовичу Костенку.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Щиро дякую, пане Голово. Шановні колеги, на жаль, сьогодні немає з нами Василя Васильовича через його зайнятість. Одразу хочу заявити, що фракція «Голос» не підтримуватиме відставку генерала Малюка, тому що і ми, і всі тут, у залі, вважаємо, що він є одним із найефективніших голів Служби безпеки України з часів незалежності. Це визнаємо ми, всі експерти у світі, всі спецслужби. Ми зараз звільняємо ефективного Голову Служби безпеки України, і знову тимчасово виконуючий обов'язки, як це було колись, але ми повинні розуміти, що людина має нести відповідальність. Тому сьогодні мало б бути подання і призначення нового Голови Служби безпеки України.

Давайте поговоримо про Службу безпеки України, згадаємо, як під керівництвом Василя Васильовича трансформувалася контррозвідка: знищення ворога і на території України, і на території російської федерації, проведення точкових ліквідацій ворогів українського народу, робота кіберпідрозділів служби. Загалом хочеться сказати дякую кожному воїну Служби безпеки України, вклонитися кожному, хто загинув під час виконання завдання.

Шановні колеги, звертаюся до всіх: згадайте «Павутину», Кримський міст, ліквідацію ворогів. Давайте від щирого серця подякуємо і Василю Васильовичу, і Службі безпеки України за захист нашої держави (*Оплески*).

Щиро дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І завершальний виступ. Від депутатської фракції «Європейська солідарність» до слова запрошується Саврасов Максим Віталійович.

Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні українці, в лютому 2023 року 324 народні депутати призначили Василя Малюка Головою Служби безпеки України. Це було останнє голосування, коли «слуги» дали 226 голосів.

Фракція «Європейська солідарність» не бере на себе відповідальність за кадрові рішення цієї влади, але визнає, що призначення Малюка було чи не єдиним правильним рішенням Зеленського, особливо після провалу його друга дитинства Баканова Івана. Вони разом провалили підготовку до великої війни.

Малюк разом зі своїми побратимами ці роки плів павутину, в якій знищувався український ворог як всередині країни, так і назовні. А в цей час Банкова продовжує плести свою павутину інтриганства і тиску на опозицію. Наразі Зеленський, який мав би бути тут, бо це його повноваження – говорити про відставку Голови СБУ і представляти нового, не надав жодного аргументу, чому йому «взбрело в голову» сьогодні звільнити ефективного Голову Служби безпеки України, якому ви всі дякуєте.

Давиде, не принижувати генералів – це не тиснути на них, не примушувати до рішень, які є неприродними, треба шанувати їх. Ми розуміємо, що відбувається. Влада готується до виборів і планує, щоб у нас було дві Служби безпеки: одна і далі знищуватиме ворога, а друга стане «наружкой», як в часи Януковича, і продовжить тиск на опозицію. У нас уже є інформація про порушення нових кримінальних справ, підготовку нових кейсів, як закручувати гайки, тиснути на бізнес, журналістів, неугодних. Це неприпустимо!

Насправді Зеленський вже перевищив свої конституційні повноваження, призначаючи в неконституційний спосіб керівництво Служби безпеки України, його заступників, аби вони керували в ручному форматі, кишеньковому режимі, тиснули на опозицію і парламент. Хочете...

ГОЛОВУЮЧИЙ. І завершальне слово. До слова запрошується Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка, 1 хвилина.

Шановні колеги, після цього голосуємо. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Думаю, всі в цьому залі абсолютно єдині в тому, що Василь Малюк – це наш герой, Герой України, людина, яка достойно захищала і захищає Україну, «валить» ворога всіма силами, які в нього є. Честь і слава цієї людини – це вже честь і слава України.

Сьогодні ми у війні, і єдина вертикаль управління обороною і захистом України є непохитною історією. І якщо Верховний Головнокомандувач разом з Василем Малюком вирішили, що для нього є більш вагоме, більш масштабне, більш системне завдання, а у Службі безпеки України залишилися люди, яких

виховав Василь Малюк, ми не можемо не підтримати зараз цього, тому що будемо руйнувати систему оборони і захисту України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, обговорення питання завершено. Прошу зайняти свої місця, переходимо до прийняття рішення.

Відповідно до пункту 12¹ частини першої статті 85 Конституції України ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про звільнення Малюка В.В. з посади Голови Служби безпеки України» ([№ 14368](#)) в цілому. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, як ми й домовлялися, зараз я оголошую перерву в нашому засіданні, бо треба внести всі відповідні ініціативи про призначення міністрів.

Оголошується перерва на одну годину. Прошу лідерів фракцій і груп зібратися зараз у мене в кабінеті для проведення засідання Погоджувальної ради.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні колеги, ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні друзі, відповідно до статей 83, 85 та 114 Конституції України за пропозицією депутатської фракції політичної партії «Слуга народу», до складу якої входить більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України і яка має права коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України, Прем'єр-міністр України Юлія Анатоліївна Свиріденко, яка, до речі, присутня в цьому залі, внесла до Верховної Ради України подання про призначення Дениса Анатолійовича Шмигала Першим віце-прем'єр-міністром України – міністром енергетики України.

Згідно з пунктом 4 частини четвертої статті 20 Регламенту Верховної Ради України питання щодо призначення Верховною Радою України на посаду включається до порядку денного сесії позачергово без голосування.

На засіданні Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп ми обговорили таку процедуру розгляду цього питання: представлення кандидата Прем'єр-міністром України – до 2 хвилин, виступ кандидата на посаду члена уряду – до 5 хвилин, запитання народних депутатів України до кандидата – до 10 хвилин (1 хвилина – на запитання, 1 хвилина – на відповідь), співдоповідь від головного комітету – до 2 хвилин, виступи від представників депутатських фракцій і груп – до 16 хвилин (2 хвилини на виступ), виступи народних депутатів України – до 4 хвилин (2 хвилини на виступ) і прийняття рішення. Усього до 40 хвилин.

Артуре Володимировичу, що у вас з процедури? Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Руслане Олексійовичу! Вважаю, 2 хвилини буде недостатньо Прем'єр-міністру, щоб представити міністра енергетики, зважаючи на ту ситуацію, в якій країна перебуває саме зараз. Пропоную дати час до 5 хвилин.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фантастична пропозиція. Нехай буде до 5 хвилин, але скільки Прем'єр-міністр забажає. Добре?

Шановні колеги, немає заперечень з цього приводу? Немає. Тоді переходимо до розгляду питання.

Шановні колеги, до слова для представлення кандидата на посаду Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра енергетики України запрошується Прем'єр-міністр України Юлія Анатоліївна Свириденко. Час виступу – до 5 хвилин, але скільки забажаєте.

Будь ласка, Юліє Анатоліївно.

СВИРИДЕНКО Ю.А., Прем'єр-міністр України. Шановний пане Голово! Шановна президіє! Шановні народні депутати! Сьогодні я представляю вам кандидатуру Шмигала Дениса Анатолійовича на посаду Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра енергетики України. Стійкість енергетичної системи – це сьогодні питання національної безпеки. Попри постійні удари по енергооб'єктах, система тримається і щоденно забезпечує роботу критичної інфраструктури, економіки та життєдіяльності мільйонів українців. Енергетика потребує не лише героїзму на місцях, а й системного управління на рівні держави, єдиного плану чітких пріоритетів, контролю виконання і швидкості рішень. Саме так ми пройдемо зиму і паралельно закладемо фундамент для відновлення та розвитку.

Денис Анатолійович має необхідний управлінський досвід і практичне розуміння функціонування енергетичного сектору України, включно з координацією рішень у кризових умовах. Переконана, на новій посаді він забезпечить системну організацію роботи з відновлення, захисту та модернізації нашої енергетики.

Шановні народні депутати, відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 та частини четвертої статті 114 Конституції України за пропозицією депутатської фракції політичної партії «Слуга народу», яка згідно з частиною десятою статті 83 Конституції України має права коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України дев'ятого скликання, вношу подання про призначення Шмигала Дениса Анатолійовича посаду Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра енергетики України. Прохання підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юліє Анатоліївно.

Шановні народні депутати, до слова запрошується кандидат на посаду Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра енергетики України Денис Анатолійович Шмигаль.

Будь ласка, Денисе Анатолійовичу.

ШМИГАЛЬ Д.А., кандидат на посаду Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра енергетики України. Шановний пане Голово Верховної Ради України! Шановна пані Прем'єр-міністре! Шановні пані та панове народні депутати! Шановні колеги! Шановні українці та українки! Четверту зиму Україна веде виснажливу битву за світло і тепло. Щодня росія атакує енергетичну інфраструктуру, щоб спровокувати гуманітарну катастрофу. Тому для мене очолити зараз Міністерство енергетики України і взяти функцію Першого віце-прем'єр-міністра за цим напрямом є особливою відповідальністю. Я не вірю в прості рецепти і легкі відповіді, вірю в системну, важку щоденну роботу, в дисципліну процесів. Фундамент точно важливіший ніж фасад. З таким підходом готовий взятися за цю роботу і цей виклик.

Шановні колеги, шановні народні депутати! З початку повномасштабної війни практично кожен наш енергооб'єкт зазнавав атаки. Газ, нафта, генерація, шахти, розподільчі мережі – усе було атаковано ворогом. Тисячі ракет і дронів. Пошкоджено або знищено 10 ГВт потужності, прямі збитки становлять десятки мільярдів доларів. Останні атаки особливо болючі, це відчувають тисячі українців у своїх домівках. Ситуація складна, але, як сказала сьогодні Прем'єр-міністр, система працює. Я дякую за це нашим незламним енергетикам, комунальникам, інженерам, усім ремонтним бригадам, кожному та кожній, хто щодня повертає світло і тепло. У найтемніші часи найкраще видно світлих людей.

Моє ключове завдання на посаді – якнайшвидше подолати гостру фазу енергетичної кризи, посилити координацію, виставити чіткі ролі, завдання, зібрати єдиний план для всіх, ввести щоденний управлінський ритм, пріоритети, ресурси, контроль виконання, і головне в цьому – забезпечити швидкість рішень там, де кожна година має значення.

На посаді міністра бачу три ключові пріоритети: відновлення, стійкість, модернізація. Перший пріоритет – відновлення. Першочергова задача – відновлення генерації, відновлення підстанцій, розподільчих мереж, формування резерву потужностей та обладнання. Це робота, безумовно, 24/7.

Особливо складно зараз енергетикам на прифронтових територіях. Необхідно створити так звані енергетичні батальйони, укомплектовані фахівцями, забезпечені технікою та надійним захистом. І одним із перших рішень на посаді бачу впровадження доплат енергетикам та ремонтним бригадам, їхня титанічна робота повинна мати відповідну підтримку.

У нафтогазовому секторі пріоритет – відновлення газовидобутку, відбудова пошкоджених газорозподільчих станцій та газопроводів, резервні схеми газопостачання для критичних споживачів, підвищення надійності газосховищ.

Окремий блок – міжнародна підтримка. Можемо залучати більше енергетичної допомоги та фінансування, але потрібні якісні проекти, портфель рішень та ефективне планування. Будемо допомагати тим містам і громадам, які самі не здатні витягнути ці задачі. Хаб екстреної енергетичної допомоги, Фонд підтримки енергетики України, механізм цивільного захисту ЄС – ці формати готовий рухати, долучатися особисто. Важливо максимально підняти питання енергетики в пріоритет наших партнерів.

Другий пріоритет – стійкість. Не будемо тішити себе ілюзіями, ворог продовжить атаки, тому треба посиленій захист – активний і пасивний, будемо розширювати проект щодо встановлення систем РЕБ та ППО за участі енергетичних підприємств. Потрібно продовжувати будівництво захисту для енергетичних об'єктів. Стійкість – це і розбудова децентралізованої генерації, робимо ставку і на це. Минулого року введено в експлуатацію 762 МВт нової газової генерації, динаміка позитивна, але темп треба різко підняти через дерегуляцію, спрощення механізмів, приєднання до енергомереж і залучення інвестицій. Наша мета – сформуванню модель, де розподілена генерація покриватиме локальні потреби і даватиме резерв на випадок аварій.

Третій пріоритет – це модернізація. Енергетика буде однією із основ для економічного зростання і нашої інтеграції в ЄС. Потенціал дуже великий, треба його грамотно використовувати. Маю чітке бачення щодо необхідних кроків для збільшення видобутку газу і нафти, розробки нових родовищ, інвестицій, державно-приватного партнерства. Кожен кубометр власного ресурсу – це додаткова сила для оборони і розвитку.

Серед пріоритетів і цифрові рішення щодо комунікації з людьми. Зокрема запуск цифрового додатку, так звана єдина платіжка для покращення послуг, покращення інформування і зворотного зв'язку з нашими людьми, населенням.

Також нам потрібно завершити інтеграцію до європейського енергетичного простору. Це означає привести законодавство до європейських стандартів, уніфікувати норми, регламенти. Це наша з вами щотижнева, щоденна робота. Буду вдячний парламенту за підтримку і на цьому треку, на цьому напрямі.

Серед технічних завдань – модернізація ліній електропередач на кордоні з ЄС, збільшення трансформаторної потужності, розбудова нових інтерконекторів.

Шановні колеги, виклики в енергетиці дуже масштабні, задачі дійсно складні, готовий брати відповідальність, аби зібрати всю взаємодію держави, енергетиків, громад, бізнесу, партнерів в один керований процес.

Дякую за вашу увагу. Дякую за довіру. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановні колеги, прошу записатися на запитання до кандидата на посаду. Нагадую, що на це відводиться до 10 хвилин: 1 хвилина – на запитання, 1 хвилина – на відповідь. Запитання з місця, відповідь з трибуни.

Чорний Дмитро Сергійович, депутатська фракція «Слуга народу».
Будь ласка.

ЧОРНИЙ Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 34, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний Денисе Анатолійовичу, знаю вас реально як професіонала. Будучи на посаді Прем'єр-міністра, ви дуже допомогли з ситуацією на підприємстві «СхідГЗК». Користуючись нагодою, розуміючи всю реальну ситуацію в енергетиці, все-таки хочу запросити вас у місто Жовті Води на підприємство «СхідГЗК», яке зараз переживає не дуже гарні часи. Думаю, втручання міністра енергетики дуже допомогло б підтримати це підприємство.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Підприємство «СхідГЗК» було для мене в пріоритеті на попередніх посадах. Звичайно, приділятиму йому значну увагу. Уранова галузь для України – це стратегія, наш пріоритет. Буду вам вдячний, якщо разом відвідаємо це підприємство. Підготуємося і, звісно, відвідаємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі народний депутат Урбанський Анатолій Ігорович, депутатська група «Партія «За майбутнє».

УРБАНСЬКИЙ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 143, Одеська область, самовисуванець). Добрий день. Прошу передати слово Антону Яценку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Антон Яценко. Будь ласка.

ЯЦЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Шановний пане Шмигаль, я впевнений, вас сьогодні призначать на посаду міністра енергетики. Хочу звернути увагу, що зараз у місті Києві дуже катастрофічна ситуація, бачимо і читаємо новини, всім важко. У столиці є кілька житлових будинків, які мають виключно електронну систему опалення. Наприклад, у будинку на вулиці Андрія Верхогляда, 14-А вже третю добу люди без світла, в оселях 0 градусів тепла, фактично такий геноцид. Можливо, такі будинки, їх невелика кількість, треба віднести до об'єктів критичної інфраструктури, як це було до 2024 року. Це було б правильно, тому що там люди просто повмирають, поки ми тут обговорюємо.

Дуже дякую вам. Просив би вас дати відповідь.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Попрацюємо з Київською міською владою щодо ситуації в місті Києві з опаленням житлових будинків. Дійсно, треба зробити так, як ви сказали: будинки з електричним опаленням ставити в пріоритет, інакше це призведе до максимальних незручностей для мешканців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дмитро Олександрович Разумков, позафракційний.

РАЗУМКОВ Д.О. Пане міністре, сьогодні в Києві, Одесі, Харкові в квартирах 5 градусів тепла. Це наслідки ворожих обстрілів і дій уряду, коли ви були Прем'єр-міністром, і двох міністрів енергетики – Галущенко і Гринчук. Скажіть мені, будь ласка, як ви особисто як Прем'єр-міністр на той момент, як майбутній міністр енергетики захищали, захищаєте і будете захищати об'єкти критичної інфраструктури? Це перше запитання.

Друге запитання. Що вам було відомо про схему Галущенко «шлагбаум» і про Міндіча, які не витрачали кошти на захист об'єктів критичної інфраструктури? Саме через це ви разом з ворогом знищили енергетику України. І сьогодні діти сидять по домівках, не можуть піти до школи, не опалюються лікарні і будинки. Вам не соромно буде працювати на посаді міністра енергетики?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Я вже казав, пріоритет номер один – відновлення. Нам необхідно відновити зруйноване ворогом обладнання і теплоелектростанції. Це критично, це те, що вимагатиме щоденної і щогодинної уваги і зусиль.

Захист – пріоритет номер два. Захист як об'єктів генерації, так і об'єктів розподілу електроенергії. Ця робота велася всі чотири роки повномасштабного російського вторгнення і сьогодні вона продовжується. Станом на сьогодні збудовано цілий ряд (близько 100), об'єктів захисту, зокрема об'єктів розподілення електроенергії, які витримують десятки ударів «шахедів» та пройшли випробування ударами російських ракет. Цей захист працює, робота, звісно, продовжуватиметься й активізовуватиметься. Для цього буде сформована відповідна команда в міністерстві.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кучер Микола Іванович, депутатська група «Довіра».

КУЧЕР М.І., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 17, Вінницька область, самовисуванець). Прошу передати слово Ларисі Білозір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лариса Білозір. Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра». Шановний Денисе Анатолійовичу! Після останньої масштабної російської атаки на Київ і регіони нашої країни я щодня отримую звернення від громад і людей. У столиці багатоквартирні будинки, а їх вже сотні, п'ятий день без тепла і води, також школи та садки, які не мають жодної програми державної субвенції на резервне живлення, і ОСББ, які не мають доступу до фінансування і зрозумілих рішень. Досі в Україні немає повноцінної державної програми резервного енергоживлення для житлового фонду та освіти, немає масштабної підтримки теплової когенерації, є бюрократичні перепони для наших громад і бізнесу щодо теплової когенерації.

Скажіть, які ваші плани і що ви плануєте робити, щоб пришвидшити розв'язання цих проблем?

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за запитання. Програми такі є, вони були запроваджені урядом ще в попередні опалювальні сезони для підтримки ОСББ, окремих домоволодінь, є пільгове кредитування, програми певної грантової підтримки для закупівлі когенерації та генераторів. Багато будинків у минулі опалювальні сезони зробили свою роботу: зокрема в місті Києві встановлено досить велику кількість генераторів у багатоквартирних житлових будинках. Цю роботу треба продовжувати. Звичайно, це робота на зрізі Київської міської державної адміністрації і Київської міської військової адміністрації та профільного Міністерства розвитку громад та територій. Міністерство енергетики долучатиметься до цієї роботи. Сьогодні на засіданні енергетичного комітету ми обговорювали роботу в частині і Держенергоефективності, і Фонду енергоефективності, а також роботу з нашими партнерами. Децентралізація і генерація тепла і електрики – це пріоритет для мене як міністра.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Павленко Ростислав Миколайович, депутатська фракція «Європейська солідарність».

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Прошу передати слово Вікторії Сюмар.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Сюмар. Будь ласка.

СЮМАР В.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний

виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Денисе Анатолійовичу, якби ви були новою людиною і вас призначали на посаду міністра енергетики, я, звісно, вам поспівчувала б і побажала б успіху, бо сьогодні від вас залежить доля мільйонів українців. Але ви людина не нова. Чи відчуваєте ви свою відповідальність за ту ситуацію, яка сьогодні склалася? Так, безперечно, склалася вона через дії ворога. Але що зробила українська влада для того, щоб перестрахуватися?

Фракція «Європейська солідарність» неодноразово в цьому залі запитувала у різних міністрів енергетики: де маневрена генерація? Скажіть, будь ласка, що завадило створити в країні обіцяний Президентом 1 ГВт маневреної газової генерації, і коли він нарешті буде? Що ви збираєтеся робити для того, щоб альтернативна енергетика в Україні все-таки розвивалася? Де українські вітряки, де вітроенергетика? Ми навіть не дійшли до цієї теми. Де ваша програма? Ну, нарешті, можна експрем'єру фахово підійти до цього.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Якщо ви звернули увагу, у своєму виступі я акцентував на тому, що за минулий рік в Україні було введено понад 700 (792) МВт розподіленої газової генерації, роком раніше ця цифра була ще більшою. Тобто з моменту, коли Президент анонсував програму розподіленої газової генерації в Україні, введено вже понад 1,5 МВт маневрової газової генерації. Відповідно сьогодні вона працює. Це один із елементів такої координованої роботи української влади в час війни і російських атак.

Важливо, що була здійснена робота щодо захисту наших енергетичних об'єктів не лише I, II і III рівнів. Станом на сьогодні Кабінетом Міністрів затверджено дев'ять різних підходів, різних рівнів захисту енергетичних об'єктів. Буквально вчора Прем'єр-міністерка проводила нараду, і уряд затвердив такі підходи. Продовжуємо цю роботу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

I завершальне запитання. Лаба Михайло Михайлович. Будь ласка.

ЛАБА М.М. Добрий день, Денисе Анатолійовичу! Дякуємо вам за вашу роботу. Упевнений стовідсотково, що на цьому напрямі ви зробите великий прорив.

Сьогодні вже не йдеться про відновлення нашої енергетики, є потреба в її майже повній відбудові, тому що дуже все виснажене, розбите ворогом. Є надія на підтримку наших міжнародних партнерів.

Мене цікавить можливість накопичення збільшення реверсу постачання. Ці питання, напевно, ви вже пропрацьовуєте з нашими європейськими партнерами, які навколо нашої держави. Скажіть, будь ласка, трохи про це.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Дякую за розуміння стану енергетики України, який на сьогодні після чотирьох зим російського терору дійсно надзвичайно складний. Кожну розмову треба починати з вдячності нашим енергетикам, які не просто відновлюють, а часом тримають на руках енергетику, щоб давати людям світло і тепло. Працюємо і будемо працювати з партнерами. Формати співпраці з Енергетичним співтовариством, Фондом підтримки енергетики України відпрацьовані, будемо продовжувати цю роботу.

Стосовно газу сьогодні. Він заходив в Україну від європейських партнерів.

Стосовно електрики. У нас сьогодні є фізична спроможність імпортувати з Європи 2,1 ГВт. Захищаємо ці підстанції. Ворог розуміє, що це для нас джерело енергії, постійно намагається зруйнувати, нанести удари. Практично щотижня відбуваються спроби зруйнувати і ці ворота. Але працюємо з Європою...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу.

Шановні народні депутати, до слова запрошується голова Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Андрій Михайлович Герус.

Будь ласка, Андрію Михайловичу, до 2 хвилин.

ГЕРУС А.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Сьогодні на засіданні комітету ми розглянули подання Прем'єр-міністра України щодо кандидатури Дениса Анатолійовича Шмигала на посаду міністра енергетики. Під час обговорення на поставлені запитання отримали відповіді. Комітет визначився: 19 голосів «за», утрималися – 2. Прийнято рішення рекомендувати Верховній Раді України призначити Дениса Анатолійовича на вказану посаду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Михайловичу.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп. Нагадую, на це відводиться 16 хвилин (2 хвилини – на виступ від кожної фракції і групи). Після цього 4 хвилини для виступів народних депутатів (по 2 хвилини кожному). Прошу записуватися спочатку на виступи від фракцій і груп.

Шановні колеги, прошу зважити, що за 20 хвилин відбудеться голосування.

Від фракції «Батьківщина» до слова запрошується Соколов Михайло Володимирович.

Будь ласка, Юліє Володимирівно, вам слово.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Шановні друзі, думаю, всім вам очевидно, що пересаджуються хлопці і дівчата з одних кабінетів в інші, залишаючи кричущу руїну в країні в кожній сфері. Вугільна галузь – руїна, енергетика – руїна, будівництво – руїна, малий бізнес свідомо добивають. Я хочу

сказати, це треба ще дуже постаратися, щоб на базі корупції так занапастити країну. Тому будь-які кадрові перестановки по суті нічого не міняють в країні, а ще більше заводять це в глибоку кризу. Це шлях в нікуди.

Тому наша команда голосувала абсолютно свідомо за звільнення і абсолютно свідомо як опозиція не дамо жодного голосу за будь-які призначення. Ми вважаємо, єдиний шлях до відновлення порятунку всіх сфер життя країни – це створення коаліції національної єдності, уряду національної єдності, і якомога швидше привести професійних, компетентних, ефективних, абсолютно відданих Україні людей в ті галузі і сфери, де потрібно відновити життя України. Я думаю, для вас не секрет, що уряд, який я очолювала, за декілька тижнів повністю відновлював енергетику країни, вугільну галузь у розпал кризи поставили на ноги, жодного разу заробітні плати і будь-які соціальні речі людей не були нижчі ніж те, що люди очікують. Зараз руїна. Ми голосуємо за відставку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від депутатської фракції «Європейська солідарність» Герасимов Артур Володимирович. Я так розумію, він передає слово Сюмар Вікторії. Будь ласка.

СЮМАР В.П. Шановні колеги, боляче читати новини, боляче уявляти, в якій ситуації сьогодні мільйони українців, мільйони киян. Цієї ночі знову розбите Приірпіння, у квартирах – плюс 5, у школах – максимум, плюс 10. Чесно кажучи, ми так і не почули про те, що було зроблено для того, щоб така катастрофа не мала місця, треба було прогнозувати удари ворога.

Знаєте, я коли дивлюся на експрем'єра, думаю, чи відчуває він зараз свою відповідальність за те, що до цього країна за чотири роки виявилася абсолютно не готовою. Сьогодні країну тримають руки отих енергетиків, працівників комунальних підприємств, які зараз розморожують труби, та солдати в окопах. Їм було б значно легше, якби в «Енергоатомі» не існували схеми Міндіча, якби «двушечки» йшли не на Москву, а на укріплення українських енергетичних об'єктів. Цим людям було б значно легше, якби ми створили маневрену газову генерацію. Фракція «Європейська солідарність» про це говорить з 2022 року, треба було тоді починати до цього готуватися.

Сьогодні ми слухаємо дуже гарні слова знову про потужність, відновлення, замість реальної програми. Ми не побачили реальну програму навіть експерт-любителя, ми не побачили її від колишнього Прем'єр-міністра України, який точно знає, як такі документи готуються. Треба переставати бути позитивним блогером, переставати придумувати щодня гарні слова про стійкість і незламність, треба будувати системи, щоб нарешті люди в Україні були зі світлом і теплом в морози.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від депутатської групи «Платформа за життя та мир» Пузанов Олександр Геннадійович. Будь ласка.

ПУЗАНОВ О.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово народному депутату Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! У нас буде ряд пропозицій до Прем'єр-міністра, зважаючи на ту критичну ситуацію, яка є в енергетиці і комунальній сфері, зокрема це стосується того моніторингу, який ми в режимі онлайн отримуємо щодо Києва, Ірпеня, Гостомеля, Бучі, де найвищий рівень заторів на автозаправних станціях. Ми бачимо, що зупинено рух наземного, приміського електричного транспорту. Усе це свідчить про те, що ми завантажуємося в блекаут, в окремих містах він уже настав.

Тому, на наш погляд, необхідно вам на урядовому рівні негайно реалізовувати концепції і скликати оперативний штаб щодо ліквідації цього поточного колапсу. Ну, і найголовніше, необхідно вирішити і врегулювати ряд похідних речей, які викликають водозабезпечення, теплозабезпечення, енергозабезпечення, бо ці питання впливають і на продовольчу безпеку, ми вже бачимо заяви супермаркетів – «NOVUS», «Сільпо», «АТБ», які закриваються не тільки у столиці, а й в інших містах. Вам доведеться комплексно вирішувати питання не лише щодо енерго-, тепло-, водозабезпечення, продовольчої безпеки в містах, а й щодо транспортного колапсу, який на сьогодні є в містах-мільйонниках, у тому числі приміського сполучення, про що я вже казав, забезпечення паливно-мастильними матеріалами, зокрема накопичення необхідних резервів, а найголовніше, доступність до них, бо ті черги, які є сьогодні, обумовлюють ризик дефіциту.

Тому ми, підтримуючи вашу кандидатуру на посаду міністра енергетики, чекаємо від вас як міністра оперативних рішень, які вже сьогодні дозволять людям отримати в домішках тепло.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я так розумію, від депутатської фракції «Слуга народу» замість Ковальчука виступатиме Герус.

Будь ласка, Андрію Михайловичу.

ГЕРУС А.М. Шановні колеги, на засіданні комітету ми мали цікаву, корисну та інформативну розмову з кандидатом на посаду міністра енергетики. Було приємно почути, що Денис Анатолійович бачить, як можна розв'язувати ті проблеми, які є сьогодні. Згадаю ключові моменти, які ми обговорювали.

Перше. Денис Анатолійович є прихильником будівництва і розвитку розподіленої, децентралізованої генерації. Я впевнений, саме цей шлях допоможе нам вистояти в умовах масованих обстрілів, коли не можемо залежати від крупних джерел генерації, крупних підстанцій. Нам треба активно розбудовувати мережу генерації, особливо на Лівобережній Україні.

Друге. Європейська інтеграція українського енергетичного ринку, щоб наші ринки електроенергії, газу ставали частиною великого європейського ринку. І тут ми також одностайні. І парламент, і комітет, і міністерство разом будемо рухатися єдиною дорогою.

Ну і третє. Корпоративна реформа і ефективна, прозора робота державних енергетичних підприємств. Безумовно, деякі енергетичні підприємства потребують змін, і їх потрібно провести. Вони мають бути такими, що викликають довіру як у парламенту, так і в українського суспільства, наших європейських партнерів. Це ті кроки, які ми повинні зробити, ці плани залишилися лише реалізувати. Давайте підтримаємо і дамо можливість реалізувати це все.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від депутатської фракції «Голос» Бобровська Соломія Анатоліївна передає слово Інні Романівні Совсун. Будь ласка.

СОВСУН І.Р., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановні колеги! Швидкості, з якою Дениса Шмигалья переводять з одного міністерства в інше, безперечно, позаздрять усі українські військовослужбовці. Думаю, вони так само хотіли б мати можливість так швидко переводитися з однієї бригади до іншої за власним бажанням. Є підозра, що сьогоднішнє переведення так само буде успішним. У нас була комунікація з кандидатом під час засідання комітету. Ми чуємо зараз настрої в залі, і, звичайно, є розуміння, що скоріше за все Денис Шмигаль буде призначений Першим віце-прем'єр-міністром – міністром енергетики.

Разом з тим не можна не згадати, що Денис Шмигаль вже займав високу посаду в уряді, а саме був Прем'єр-міністром, в уряді якого працював Герман Галущенко, до якого залишаються і питання, і підозри від правоохоронних органів. Зараз у цій дискусії хотілося б почути хоча б оцінку роботи попередніх очільників міністерства, які працювали в складі уряду, який очолював пан Шмигаль.

Звичайно, є й актуальні питання, з якими треба працювати тут і зараз. Дуже багато колег вже говорили про критичну ситуацію, яка склалася з енергопостачанням і в Києві, і в решті регіонів країни. Але я дуже хотіла б, щоб ми не були наївними, не сподівалися, що всі ці проблеми може розв'язати тільки міністр енергетики. Ці питання великою мірою пов'язані з роботою місцевого самоврядування, Міністерства розвитку громад та територій. І тут, до слова,

у мене є запитання до Прем'єр-міністра з приводу того, яким чином будуть розподілені повноваження між Першим віце-прем'єр-міністром та віце-прем'єр-міністром Кулебою, який відповідає за цей напрям. Тому що без адекватної взаємодії говорити про розв'язання тих проблем, з якими зараз стикаються мільйони українців, нам не випадає.

Тому мені дуже хотілося б, щоб ця співпраця була, але пам'ятали про відповідальність у майбутньому, привчалися до того, що відповідальність за попередні дії так само треба нести.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, зараз від депутатської групи виступить Приходько Борис Вікторович, після цього ще два виступи народних депутатів, і голосуємо. Фактично за 4-5 хвилин ми будемо голосувати, тому прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Я так розумію, ви передаєте слово Білозір.

Будь ласка, пані Ларисо.

БІЛОЗІР Л.М. Депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Шановні українці! Шановна пані Прем'єр-міністре! Сьогодні ми призначаємо міністра енергетики в один із найскладніших і найважчих моментів для країни. Україна входить у п'ятий рік повномасштабної війни, і ми маємо чітко зафіксувати, що росія системно і цинічно знищує нашу енергетику. Удари по генерації (ТЕЦ, ТЕС), підстанціях – це енергетичний тероризм і військові злочини. Але на цьому тлі ми зобов'язані сказати чесно: держава, громади і навіть ОСББ виявилися недостатньо підготовленими до тривалих блекаутів. В Україні досі немає масштабної ефективної державної програми. І я тут не погоджуюся з Денисом Анатолійовичем, що в нас є багато хороших програм. Навіть по Києву, як ми бачимо, цього недостатньо. Немає резервного енергоживлення в більшості домів, 800 домів залишаються без опалення, немає програм в освіті – більшість шкіл, садків залишені сам на сам, немає державних програм щодо забезпечення резервних генераторів і накопичувачів, немає масштабної підтримки теплової когенерації, зберігаються бюрократичні бар'єри перед бізнесом, громадами щодо нових методів відновлення енергетики, зокрема з когенерацією бізнес має проблеми. І це не поодинокі випадки, це провал системного державного планування. Ми маємо зробити принципові висновки, зробити все для того, щоб відновити стійкість нашої держави і пройти цей важкий період.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати прошу записатися на виступи. Відводиться до 4 хвилин, тобто по 2 хвилини на виступ, і після цього голосуємо.

Разумков Дмитро Олександрович, позафракційний. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Колеги, ви сьогодні голосуватимете за чергового міністра енергетики. Я не почув відповіді на своє запитання: чи не соромно людині претендувати на позицію міністра енергетики після того, як за часів його прем'єрства працювала схема Галуценка і Міндіча, працював «шлагбаум», приймалися постанови, які дозволили створити цю схему? Незрозуміло, хто в Галуценка давав Шмигалю, вірніше, зрозуміло, він про це не каже. Незрозуміло, що заважало будувати об'єкти критичної інфраструктури для захисту об'єктів критичної інфраструктури. Незрозуміло, як можна сьогодні перекладати відповідальність виключно на ворога. Ми знали з 2022 року, з початку повномасштабки, і з 2014 року, з початку війни, що ворог знищуватиме Україну, знищуватиме українську енергетику, українців і все, що можна знищити. Нічого дивного. Але ми не знали, що українська влада робитиме рівно стільки, скільки й ворог.

Я не почув відповіді на запитання: чому сьогодні в квартирах 5 градусів тепла, чому не побудували газопоршневі підстанції, які сьогодні могли б виробляти електроенергію для опалення в наших населених пунктах, чому сьогодні закриваються магазини в Києві, передмісті, Харкові, Одесі, інших містах, бо не можуть працювати на генераторах, чому не прийняті закони, які закривають схему Галуценка, чому не прийняті закони, які допомагають бізнесу вижити в сьогоднішніх умовах, чому знову піднімаються податки на паливо з цього року, щоб бізнес більше витрачав на дизель і бензин, чому немає пільг на електроенергію, якої так само немає, чому піднімаються податки, чому все це відбувається в нашій державі, чому сьогоднішній уряд працює так само на ворога і шкодить українській економіці, українській армії, українському народу, який боронить Україну, починаючи з 2014 року та продовжуючи з 2022 року?

ГОЛОВУЮЧИЙ. І завершальний виступ – Павленко Ростислав Миколайович, депутатська фракція «Європейська солідарність».

ПАВЛЕНКО Р.М. Дякую. Прошу передати слово Володимиру Ар'єву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Ігорович Ар'єв. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І. Хто винен у руйнуванні енергетики? Зрозуміло, росія, рашисти, які нас обстрілюють. Скільки вони нас обстрілюють? Вже четверту зиму поспіль. Чи можна було уникнути наслідків, які ми маємо сьогодні? Так. Я навіть нагадаю, що попри внутрішній опір деяких чиновників в Офісі Президента Рада національної безпеки і оборони 7 листопада 2023 року ухвалила рішення щодо програми розподіленої газової генерації. Що сталося з цією програмою? Вона була повністю саботована. Я особисто дізнався про те, як міністр Галущенко зірвав контракти і угоди з японським урядом, який готовий був надати когенераційні установки для тепла та електроенергії в Одесу, Миколаїв, Херсон, Дніпро. Чому це сталося? Він сказав, що нам не треба ці установки, хоча вони

могли б сьогодні врятувати міста від блекаутів, нам потрібні генератори, які потім в Одесі роздали бізнесу, який є своїм для колишніх, нинішніх міністрів енергетики, а він почав це продавати. Це відбувалося за часів прем'єрства людини, яка сьогодні є кандидатом на посаду міністра енергетики.

Тепер дивіться, що відбувається. Кандидат на посаду міністра енергетики каже, що він виправить усе, зробить розподілену генерацію, яка була саботована міністром енергетики в його уряді. Ви в це вірите? Я – ні. Тому що ми тут не почули нічого конкретного. Тільки бла-бла-бла, як це завжди робить Шмигаль. Ми голосуємо проти призначення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, обговорення питання завершено. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Шановні колеги, відповідно до пункту 12 частини першої статті 85, частини четвертої статі 114 Конституції України, статті 9 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Шмигалья Д.А. на посаду Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра енергетики України» ([№ 14378](#)) в цілому.

Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 210.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, з процедури хоче виступити Давид Георгійович Арахамія.

АРАХАМІЯ Д.Г. Колеги, враховуючи таку ситуацію, з якою в нашій практиці ми вперше стикнулися, пропоную змінити черговість розгляду питань порядку денного і проголосувати спочатку призначення на посаду міністра оборони, а потім перейти до інших питань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, немає заперечень? Якщо не буде позитивного голосування, тоді проведемо засідання Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про зміну черговості розгляду питань порядку денного і перехід до розгляду питання, пов'язаного з призначенням міністра оборони. Прошу голосувати.

«За» – 206.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, я оголошую двохвилинну перерву. Прошу керівників фракцій і груп зібратися тут для проведення короткої наради, можливо, засідання Погоджувальної ради. Не розходьтесь!

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, щойно Погоджувальною радою депутатських фракцій і груп одногосно було прийнято рішення сьогодні оголосити перерву, а завтра зібратися, щоб розглянути інші питання порядку денного.

Тому, шановні колеги, я оголошую перерву в пленарному засіданні.

Слава Україні!

Прошу керівників фракцій і груп зараз зібратися в моєму кабінеті, щоб все проговорити. Дякую.